

VALENCIÀ

ESPA I
MÒDUL I

Índex

Tema 1: D'on venim i com som: el cos humà.....	3
1.Vocabulari:	3
1.1. Saludar i dir adéu.....	3
1.2 Per a presentar i acomiadar-se	3
1.3 Presentacions: el verb dir-se	4
1.2. Vocabulari: del cos humà	5
2. Gramàtica.....	19
2.1. Article i apostrofació	19
2.2. El Gènere	21
3. Comprensió Oral	23
4. Comprensió Escrita.....	24
5. Expressió escrita.....	26
6. Expressió Oral.....	27
7. El valencià de la Vega Baixa: Els cognoms.....	28
 Tema 2: La família	 32
1. Vocabulari: la família	32
Activitats sobre el vocabulari de la família.....	32
2. Gramàtica	41
2.1. El Nombre: singular i plural	41
2.2. Els possessius	42
Activitats sobre els possessius	43
3. Comprensió Oral	45
4. Comprensió Escrita.....	46
5. Expressió escrita.....	48
6. Expressió Oral.....	49
7. El valencià de la Vega Baixa com a llengua fundacional.	51
 Tema 3: Mesurem el temps	 55
1. Vocabulari	55
1.1. Els números	55
1.2. L'hora.....	57
5.2.2. Els dies de la setmana	58
5.2.3. Divisió del temps	58
5.2.4. Les parts del dia.....	59
5.2.5. Els mesos de l'any i les estacions	60
2. Gramàtica	67
2.1. Excepcions en l'apostrofació.....	67
2.2. Verb tenir / verb haver-hi.....	68
3. Comprensió Oral.....	69
4. Comprensió Escrita.....	70
5. Expressió escrita.....	72
6. Expressió Oral.....	73
7. El Valencià de la Vega Baixa: La Toponímia	77

1

D'on venim i com som: el cos humà

Tema 1: D'on venim i com som: el cos humà

1.Vocabulari:

1.1. Saludar i dir adéu.

Salutacions	Comiats	Agraïments i disculpes	
Bon dia	Adéu!	Per favor	Perdó!
Bona vesprada	Au!	Moltes gràcies!	Ho sent
Bona nit	A passar-ho bé!	Gràcies!	Perdone
Hola. com va (això)?	Que vaja bé!	Molt amable!	Disculpe
Ei, què hi ha?	Fins ara, fins després	De res!	Digues
Anem fent	Fins demà, fins a la nit	No passa res!	Diga'm?
Encantat/ encantada	Fins dilluns...	No té importància!	
Tant de gust!	Salut!	Esplèndid!	

Hola!

Bon dia. Bona vesprada. Bona nit

¡Hola!

Buenos días. Buenas tardes. Buenas noches

Bonjour!

Bonjour. Bonsoir. Bonne nuit

Hello!

Good morning. Good afternoon, good evening. Good night

Salve!

Buongiorno. Buonaserà. Buonanotte

Hallo!

Guten Morgen. Guten Tag, guten Abend. Gute Nacht

مرحباً

ليلة سعيدة. مساء الخير

您好！

早安。午安。晚安

1.2 Per a presentar i acomiadar-se

1.—Hola! (tria una de les opcions de Salutació)

Bon dia

Bona vesprada

Bona nit

2. —A mi, em diuen / Jo em dic...

Jo soc de...

I a tu, com et diuen? /I tu, qui eres?

A vosté, com li diuen? Com es diu (vosté)?

3.—Jo visc a...

I tu, on vius?

4. — Jo soc de...

I tu, d'on eres?

5. — A mi m'agrada...

I a tu, què t'agrada?

6. — Adéu... (tria una de les opcions de Comiat)

Present d'indicatiu		
Ser Jo soc, Tu eres, Ell/ella és, Nosaltres som, Vosaltres sou, Ells/elles són	Viure Jo visc, Tu vius, Ell/ella viu, Nosaltres vivim, Vosaltres viviu, Ells/elles viuen	Estudiar Jo estudie, Tu estudies, Ell/ella estudia, Nosaltres estudiem, Vosaltres estudieu, Ells/elles estudien

Completa les oracions amb formes verbals del verb *ser*, *viure* i *estudiar*.

Hola bon dia _____ Joan i hui vos explicaré un poc la meua vida. _____ a Alacant que _____ una ciutat que m'encanta. També m'agrada el futbol i per això _____ soci de l'Hèrcules. Els meus amics també _____ socis de l'Hèrcules encara que alguns d'ells no _____ a Alacant. El meu amic Pere, per exemple, _____ a Elx. El meu amic Pere _____ a la FPA Mercé Rodoreda d'Elx, i jo en canvi _____ a l'FPA Giner de los Ríos d'Alacant, però els dos _____ 1r de GES. I ara vosaltres que esteu llegint este text: conteu-me: Què _____? On _____? I de quina ciutat o poble _____?

1.3 Presentacions: el verb dir-se

Podem fer presentacions amb el verb dir-se de dues maneres diferents:

Jo em dic...	A mi, em diuen...
Tu et dius...	A tu, et diuen...
Ell/ella/vosté es diu...	A ell/ella, li diuen... /a vostè, li diuen...
Nosaltres ens diem...	A nosaltres, ens diuen...
Vosaltres us dieu...	A vosaltres, us diuen...
Ells elles /vostès es diuen...	A ells/elles, els diuen...

Com es diu?

¿Cómo se llama?

Comment vous appelez-vous?

What's your name?

Il suo nome?

Ihr Name, bitte?

ما أسمك؟

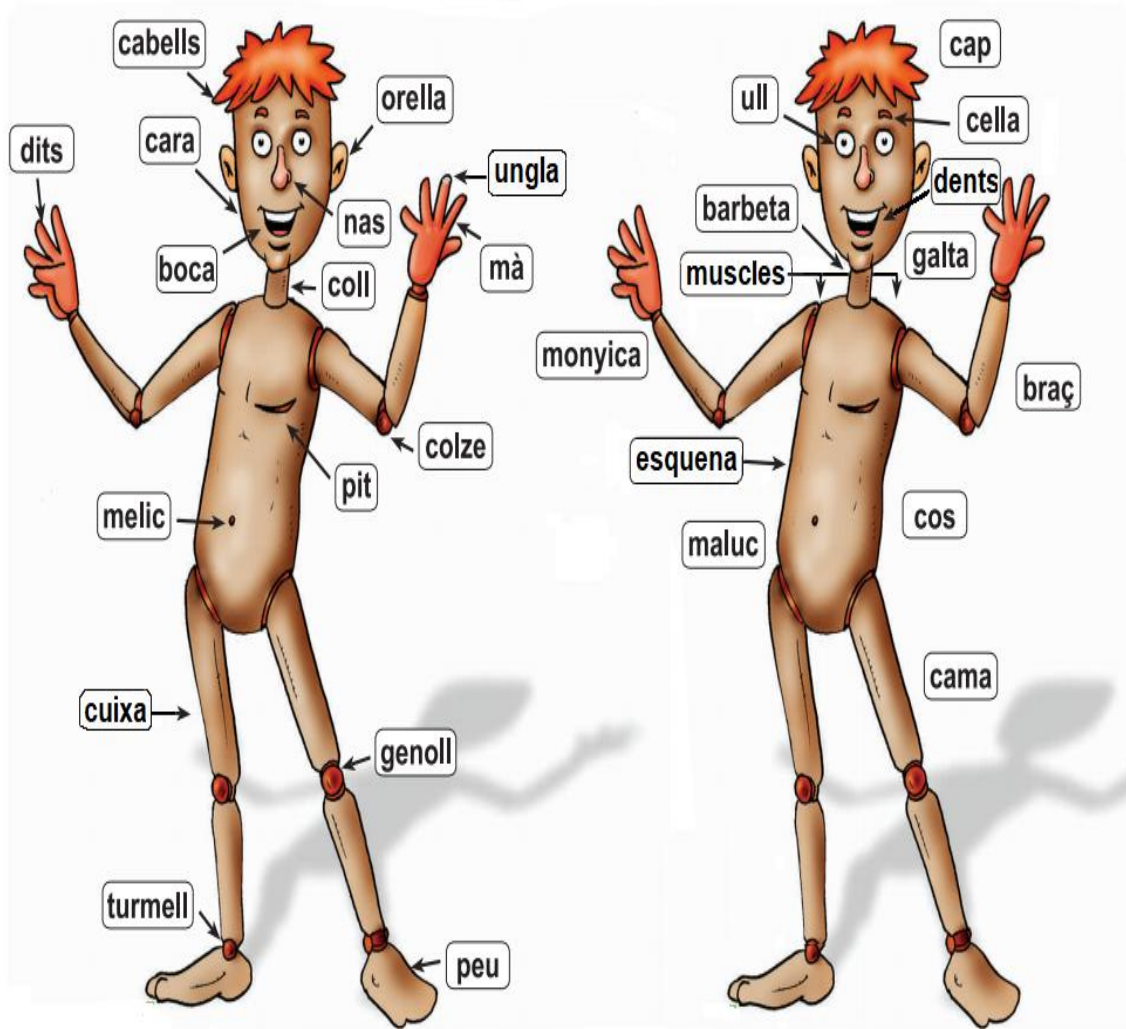
你叫什麼名字？

Per tant, podem preguntar: Com et diuen? o Com et dius?, etc.

1.3.1 Completeu aquest diàleg amb el verb dir-se:

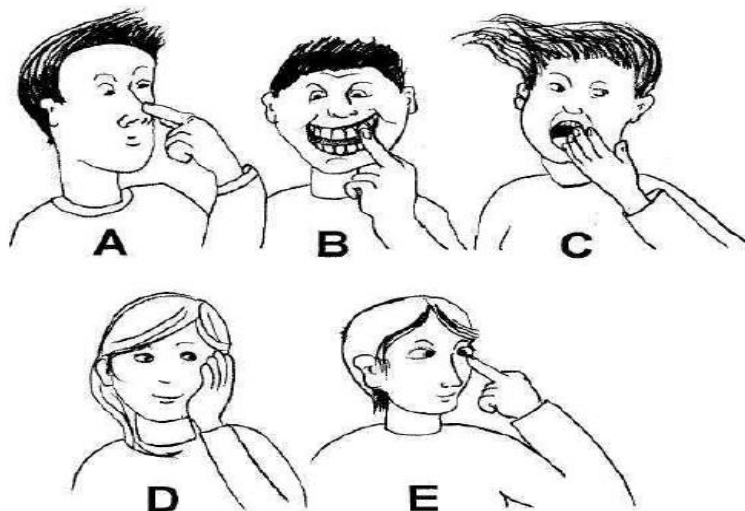
- Hola! Et presente el nou alumne, **es diu** Joan.
- Hola! A mi, _____ Robert.
- I com _____ ella?
- A ella, _____ Marta i és d'Alacant. I aquells dos es _____ Toni i Empar. Són dos bons amics meus.

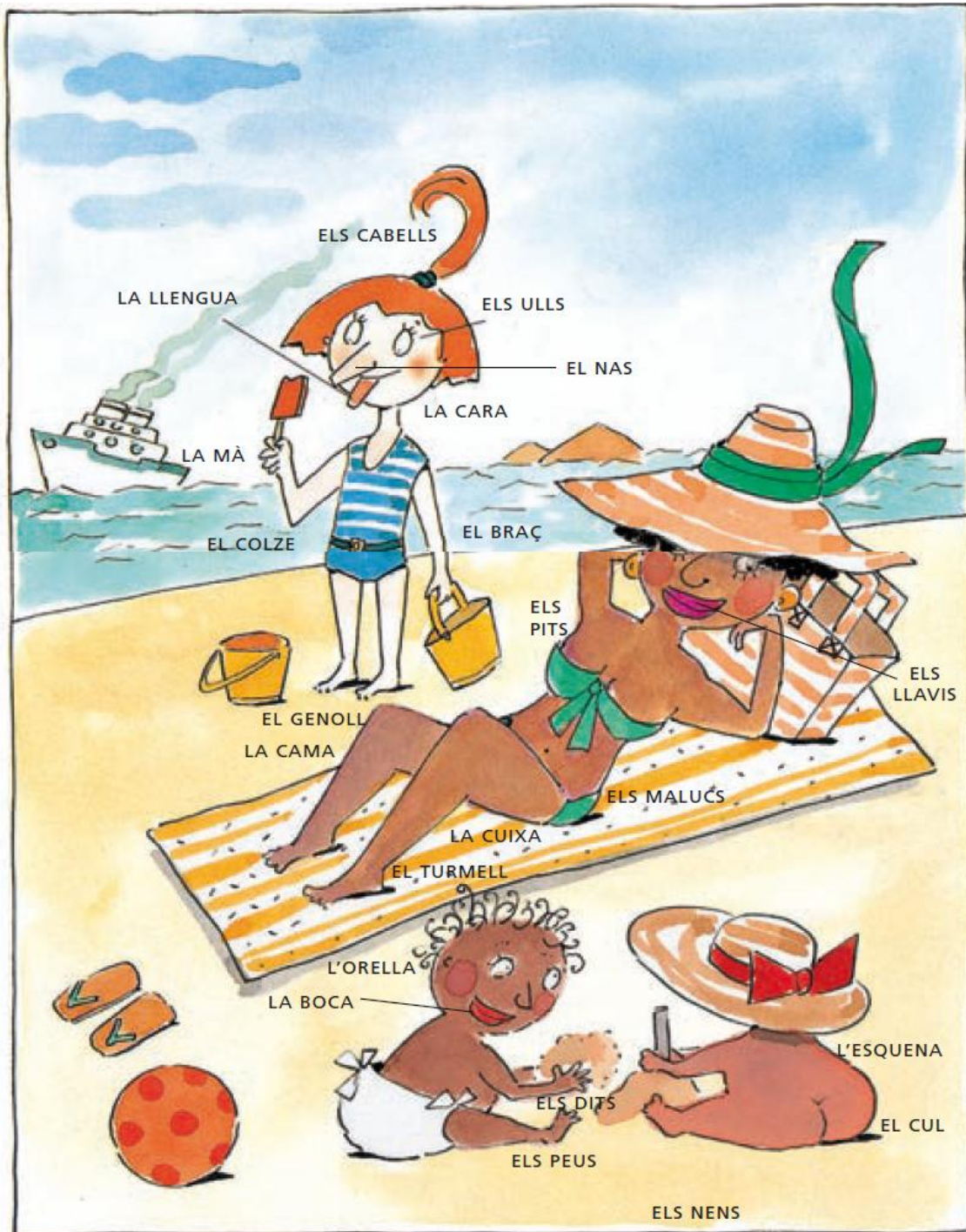
1.2. Vocabulari: del cos humà

1. Escriu la lletra que corresponga

1. Toca't el nas
2. Toca't la cara
3. Toca't les dents
4. Toca't l'ull
5. Toca't la boca

8. Completeu el text següent amb les paraules necessàries que hi ha a continuació:

• mans	• galtes	• dits	• pit
• bescoll	• cames	• genoll	• llengua
• nas	• boca	• cor	• ungles
• genives	• dents	• pulmons	• estómac

Agafe les coses amb les _____. A cadascuna d'elles tinc cinc _____. Darrere del coll, en la part baixa del cap, tinc

el _____. Olore amb el _____ i menje amb la _____, on tinc les _____ i les _____. A més, hi tinc la _____, sempre molla de saliva.

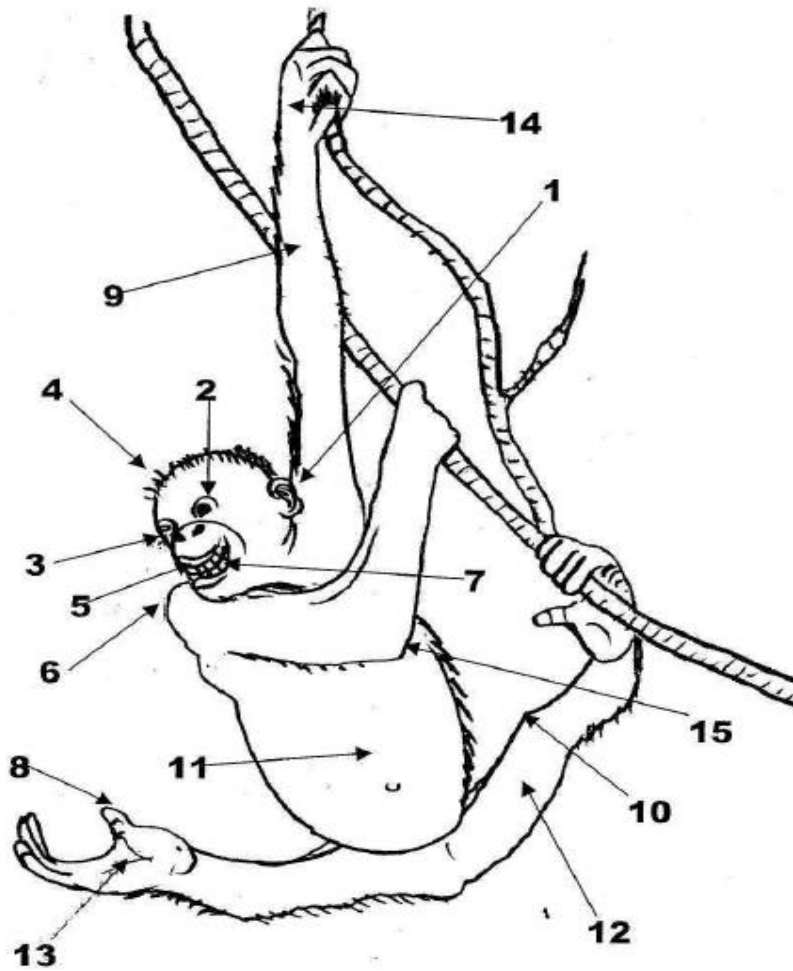
Encara que jo no ho puc veure, sé que dins del pit tinc una bomba que mou la sang, és el _____. Un poc més avall hi ha dues menes de bosses que s'inflen quan respire, són els _____, sota els quals hi ha l'òrgan que rep el menjar, l'_____.

9. Relaciona i copia les frases:

Agafem		boca
Mirem		
Escoltem	amb els	orelles
Parlem		
Caminem	amb les	ulls
Llegim		
Escrivim	amb la	mans
Aplaudim		
Cantem		comes

• Agafem amb les...	• _____
• _____	• _____
• _____	• _____
• _____	• _____
• _____	• _____

10. Escriu les parts del cos

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____
- 11 _____
- 12 _____
- 13 _____
- 14 _____
- 15 _____

2. Classifica el vocabulari en quatre grups: cap i cara / tronc / braç i mà / cama i peu.

Paraules: cap, cabell, front, ull, nas, boca, orella, coll, espatla, pit, esquena, panxa, maluc, braç, colze, canell, mà, dit, ungla, cuixa, genoll, turmell, cama, taló, peu

CAP I CARA:

TRONC:

BRAÇ I MÀ:

CAMA I PEU:

3. Completa: Quin és? Escriu la paraula correcta segons la definició.

- a) Part del cos per on veiem: _____
- b) Part del cos per on escoltem: _____
- c) Part del cos que uneix el cap i el tronc: _____
- d) Part del cos per on caminarem: _____
- e) Part del cos amb cinc dits: _____

4. Uneix cada paraula amb la seua funció.

cap	— a) protegeix el cervell
llengua	— b) ajuda a tastar i a parlar
dents	— c) servixen per a mastegar
pulmons	— d) servixen per a respirar
peus	— e) servixen per a caminar

5. Completa les frases (vocabulari bàsic).

- a) Tinc mal de _____ (cap/nas).
- b) Em rente les _____ abans de dinar (mans/dents).
- c) Per a escoltar, utilitze l'_____.
- d) Per a córrer necessite les _____.
- e) La _____ està entre el cap i el tronc.

6. Tria la paraula correcta (subratlla).

- a) Em pique (l'ull / l'orella).
- b) M'he colpejat el (genoll / colze).
- c) Em fa mal (la mà / el taló).
- d) M'he tallat (el dit / la llengua) tallant verdures.
- e) Porte rellotge al (canell / turmell).

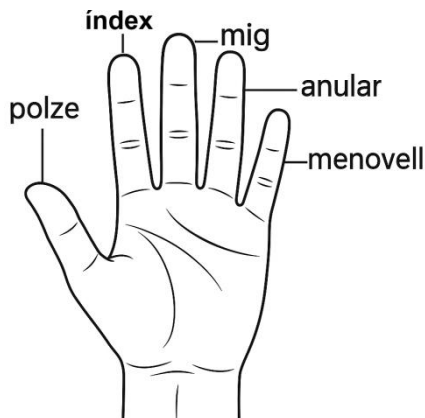
8. L'intrús: subratlla la paraula que NO és una part del cos i explica que significa.

- a) cap – mà – coll – cadira
- b) genoll – turmell – peu – taula
- c) nas – orella – boca – mantega
- d) espatla – braç – colze – finestra
- e) cuixa – panxa – pit – bicicleta

9. Singular i plural (vocabulari). Escriu el plural.

el dit → els _____ | la mà → les _____
 el peu → els _____ | l'ull → els _____
 l'orella → les _____ | l'espatla → les _____
 el genoll → els _____ | el nas → els _____

10. Observa el nom dels dits de la mà i fes les activitats:

10A. Completa les frases:

- a) Per a assenyalar faig servir l'_____.
- b) Aquest anell no m'entra en l'_____.
- c) Els bebés sovint es posen el _____ a la boca.
- d) El _____ és el dit que hi ha entre l'índex i l'anular.
- e) El _____ és el dit més petit de la mà.

10B. Sinònims i variants (tria la forma equivalent)

menovell	dit indicador
mig	dit petit / xicotet / auricular
anular	dit gros
índex	dit de l'anell
polze	dit del mig

10C. Completa i passa a plural quan calga.

- a) La meua mà té cinc _____.
- b) Tinc dos _____, dos _____, dos dits del mig, dos _____ i dos _____.
- c) Els meus _____ són molt curts. (parla del dit gros)

11. Completa les localitzacions amb la paraula correcta.

- a) Després d'estar a la platja m'ha entrat una mica de sorra i em pica molt (l'ull / l'orella), fins i tot em costa obrir-lo bé.
- b) He caigut al terra i, en agenollar-me per alçar-me, m'he colpejat fort el (genoll / colze) contra una pedra.
- c) He estat carregant caixes tot el matí i ara em fa mal (la mà / el taló) quan tanque el puny i intente escriure.
- d) Estava tallant ceba i, sense voler, m'he fet un tall menut (al dit / a la llengua) amb el ganivet de cuina.
- e) Per saber l'hora no mire el mòbil: porte el rellotge al (canell / turmell), com fa quasi tothom.

13. De dalt a baix: ordena aquestes parts segons la posició al cos (1 = més amunt).

peu — nas — genoll — cap — panxa — espatla — coll — turmell — boca — canell

15. Article definit: completa amb el/la/l'els/les.

___ cap ___ mà ___ nas ___ orella ___ ull ___ espatla ___ pit ___
esquena ___ panxa ___ genoll ___ peu ___ dits ___ braços ___ cames ___
coll ___ turmell

16. Gènere: tria l'opció correcta (el / la / l').

___ coll ___ espatla ___ cuixa ___ turmell ___ llengua ___ taló ___ panxa ___
front

17. Apostrofació: reescriu amb l' quan calga.

(el) ull → _____ | (la) orella → _____ | (la) espatla → _____
(la) esquena → _____ | (el) nas → _____ | (la) ungla → _____

18. Article indefinit (un/una/uns/unes): completa.

Tinc ___ malaix en ___ genolls. M'he fet mal en ___ dits de ___ mà.

19. Ser o tindre? Completa amb el verb adequat (present).

- a) Jo _____ els ulls marrons. b) La meua mà _____ gran.
c) Nosaltres _____ dos peus. d) El cap _____ arrodonit.

20. Adjectius: concordança de gènere i nombre.

- a) braç (fort/forta/forts/fortes): _____
b) cames (llarg/llarga/llargs/llargues): _____
c) mans (net/neta/nets/netes): _____
d) esquena (recte/recta/rectes): _____

21. Plurals habituals i irregulars. Transforma a plural amb article.

el nas → _____ | el braç → _____

l'ull → _____ | el peu → _____

la mà → _____ | l'os → _____

22. Preposició + article: a + el/la/l'/els/les → al/a la/a l'/als/a les.

Vaig posar gel ____ genoll. Vaig fer massatge ____ espatles. Em fa mal ____ ull.

23. Ordena les paraules per fer frases correctes.

a) cap / em / el / fa / mal → _____

b) mà / la / he / tallat / m' / la → _____

c) turmell / el / he / torçat / m' → _____

24. Singular ↔ plural amb article: transforma com s'indica.

a) els peus → (singular) _____

b) la espatla → (corregeix article + plural) _____

c) l'orella → (plural) _____

d) el nas → (plural) _____

25. Completa amb al / a la / a l' / als / a les.

a) Pose crema ____ mans. b) Em fa mal ____ esquena. c) Tire aigua freda ____ genoll.

d) Em pica ____ orella. e) M'he colpejat ____ colzes.

26. Expressar dolor: escriu dos models per a cada part ("tinc mal de..." i "em fa mal...").

a) cap — _____

b) genoll — _____

c) coll — _____

27. Comprensió oral 1 (V/F). El/la professor/a llegirà el text dues vegades. (Mòdul I Tema 1 Àudio 1)

Text per a lectura: "Hola, sóc Mar. Ahir, jugant a pàdel, em vaig tórcer el turmell dret. Hui em fa mal quan camine. També tinc una rascada al colze i una ungla trencada. Aniré al centre de salut després de treballar."

- 1) Mar es va fer mal jugant a pàdel. (V/F)
- 2) Li fa mal el genoll esquerre. (V/F)
- 3) Té una rascada al colze. (V/F)
- 4) Té totes les ungles perfectes. (V/F)
- 5) Anirà al centre de salut abans de treballar. (V/F)

28. Comprensió oral 1 (Resposta breu).

- a) Quina part del cos li fa mal a Mar? _____
- b) On té una rascada? _____
- c) Quan anirà al centre de salut? _____

29. Comprensió oral 2 (Elecció múltiple). El/la professor/a llegirà el text dues vegades (Mòdul I Tema 1 Àudio 2).

Text: "Em dic Karim. Tinc mal de cap des d'ahir a la nit. He dormit poc i hui els ulls em piquen. Beuré aigua i descansaré. Si continue així, demà aniré al metge."

- a) Karim té mal de (cap / coll / panxa).
- b) Els ulls li (piquen / sagnen / brillen).
- c) Hui (anirà al metge / beurà aigua i descansarà / farà esport).

30. Comprensió oral 2 (V/F).

- 1) Karim va dormir molt. (V/F)
- 2) Té els ulls cansats. (V/F)
- 3) Demà, si continua igual, anirà al metge. (V/F)

31. Comprensió oral 3 (Ordena esdeveniments). *El/la professor/a llegirà el text dues vegades. (Mòdul I Tema 1 Àudio 3).*

Text:

«Sofia va eixir a córrer pel passeig a les huit del matí. Primer es va lligar bé les sabatilles i va comprovar el rellotge. Després va fer un escalfament curt: va estirar els braços, els canells i les cames, i va girar el coll suaument. Els primers deu minuts va córrer a poc a poc i respirava tranquil·la; després va augmentar una mica el ritme. A la mitja hora li va fer mal el costat dret i va notar el genoll cansat, així que va parar, va caminar uns minuts i va beure aigua. Finalment va tornar a casa caminant i va acabar amb uns estiraments.»

Ordena (1–8):

- ___ lligar-se les sabatilles
- ___ fer escalfament (estirar braços, canells i cames; girar el coll)
- ___ eixir a córrer pel passeig
- ___ córrer a poc a poc els primers 10 minuts
- ___ augmentar una mica el ritme
- ___ sentir dolor al costat dret i el genoll cansat
- ___ parar, caminar uns minuts i beure aigua
- ___ tornar a casa i fer estiraments finals

32. Comprensió oral 3 (Respostes breus).

- a) A quina hora va eixir a córrer Sofia?

- b) Què va fer **abans** de començar a córrer?

- c) Com va córrer durant els primers deu minuts?

- d) Quina part del cos li va fer mal i **quan**?

- e) Què va fer quan va notar el dolor?

- f) Com va acabar la sessió d'exercici?

33. Comprensió escrita A (V/F). Llig el text i marca V o F. (Mòdul I Tema 1 Àudio 4)

Text A: "Al centre de salut hi ha una consulta d'infermeria per a cures bàsiques. Maria hi va per a canviar-se una tireta al dit perquè s'ho va tallar cuinant. L'infermer li neteja la ferida, li posa una crema i li recomana no mullar-se la mà hui. També li pregunta si té dolor al canell o al colze, però Maria diu que només li molesta el dit."

- 1) Maria va al dentista. (V/F)
- 2) L'infermer li neteja la ferida i posa crema. (V/F)
- 3) Maria té dolor fort al colze. (V/F)
- 4) Li recomanen no mullar-se la mà. (V/F)

34. Comprensió escrita A (Respostes curtes).

- a) Per què va Maria al centre de salut? _____
- b) Quina part del cos li molesta? _____
- c) Què li recomana l'infermer? _____

35. Comprensió escrita B (V/F). Llig el text i marca V o F.

Text B: "Per a tindre cura del cos, és important rentar-se les mans sovint, tallar-se les ungles quan són llargues i netejar-se les dents dues vegades al dia. Fer estiraments suaus als braços, al coll i a l'esquena ajuda a evitar dolors. Si fem esport, és millor escalfar genolls i turmells abans de córrer."

- 1) No cal rentar-se les mans. (V/F)
- 2) Tallar-se les ungles pot ser necessari. (V/F)
- 3) Estirar coll i esquena ajuda. (V/F)
- 4) Abans de córrer, és bo escalfar turmells. (V/F)

36. Comprensió escrita B (Elecció múltiple).

- a) Quantes vegades al dia recomana netejar-se les dents? (una / dues / quatre)
- b) Quines parts cal estirar per a evitar dolors? (ulls i nas / braços, coll i esquena / peus)

c) Què cal fer abans de córrer? (asseure's / escalfar / dormir)

37. Comprensió escrita C (Respostes curtes).

Text C: "Al gimnàs, Pau fa una classe suau. Primer roda els muscles de les espatles. Després estira els braços i els canells. Al final seua i respira profundament per relaxar el cap i el coll."

a) Què roda Pau al principi? _____

b) Quines parts estira després? _____

c) Per a què respira profundament al final? _____

38. Comprensió escrita C (Ordena passos 1–4).

___ estirar braços i canells ___ relaxar cap i coll ___ rodar muscles ___
seure

39. Descriu-te físicament (ulls, cabell, mans...). Escriu 6 oracions.

45. Joc oral: "Toca't..." En parelles, A dona ordres i B les fa (30 segons). Després canvien.

Ex.: "Toca't el nas", "Alça el braç dret", "Obri i tanca la mà", "Gira el coll suaument".

46. Descripció guiada: A descriu una persona (ulls, cabell, alçada, braços...), B dibuixa el bust senzill.

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

VOCABULARI DEL COS HUMÀ:

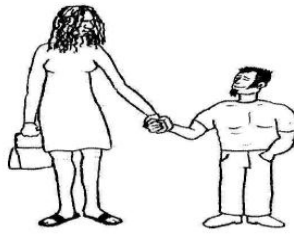
FÍSIC EN GENERAL:

jove

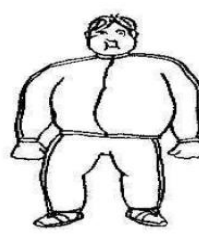
vell
vella

alt
alta

baix
baixa

gros
grossa

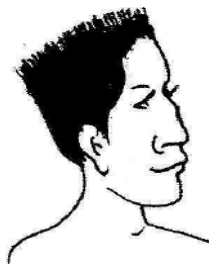

prim
prima

CABELLS:

llargs

curts

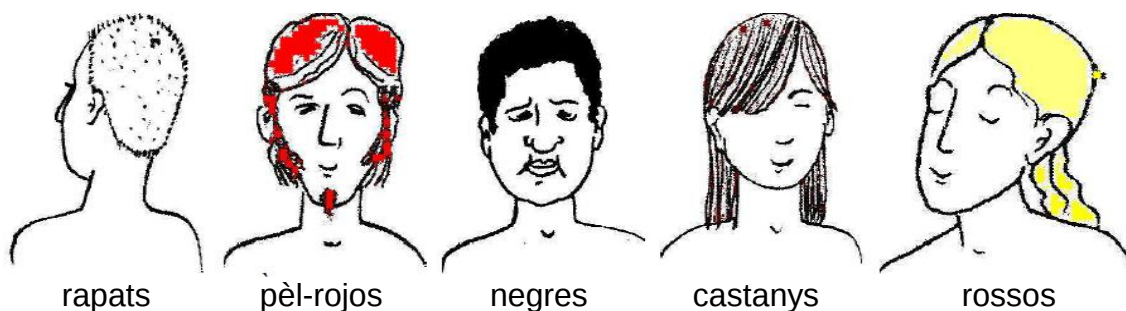
arrissats

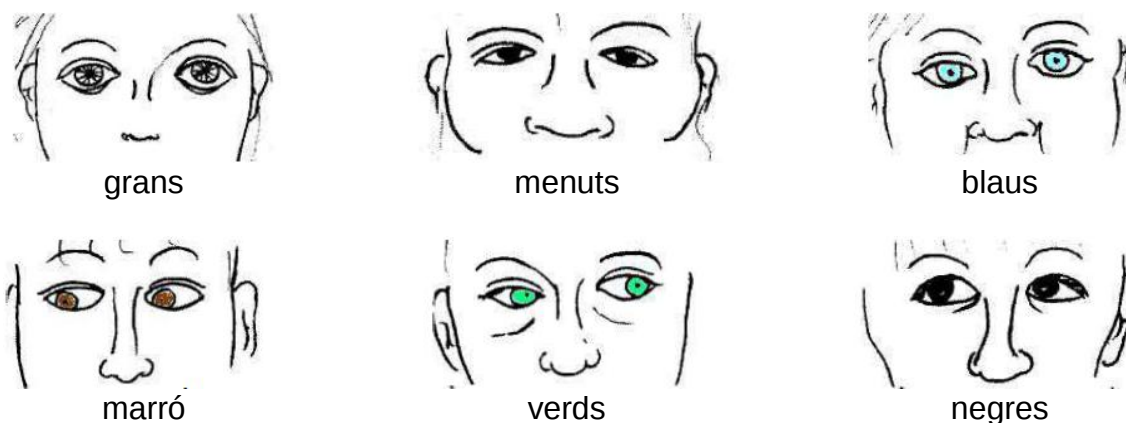
lissos

ondulats

ULLS

2. Gramàtica.

2.1. Article i apostrofació

2.1.1. Article Determinat

L'article sempre acompanya un nom amb el qual concorda en gènere i nombre.

	masculí	femení
singular	el / l'	la / l'
plural	els	les

2.1.2. Apostrofació

L'apòstrof és un signe gràfic que posem per indicar que elidim (és a dir, no pronunciem) una vocal en contacte amb una altra. No totes les elisions que fem quan parlem es representen gràficament. De fet només s'apostrofen: l'article determinat singular (*el* i *la*), la preposició *de*, i els pronoms febles. Regla general: *el*, *la* i *de*. s'apostrofen sempre davant de vocal. Ex.: *l'hivern*, *l'oficina*, *d'estiu*, etc.

EL		Vocal			
	+		→	L'	L'escola, l'hivern,
LA		h muda			l'oficina, l'estiu...

Excepció:

El / la no s'apostrofen quan el mot següent comença amb *i* consonàntica. Ex.: *el iode, la hiena, el iogurt, el ianqui...*

16. Relacioneu amb una fletxa les paraules següents amb l'article corresponent:

el	ungles
	dies
	cavall
	dones
la	taula
	dubte
	programes
els	finestres
	temps
	xiquet
les	clarió
	lluna
	melics
	flor

17. Escriviu en singular les paraules següents, tenint en compte les apostrofacions:

1. les estacions: l'estació	11. les hamaques: _____
2. les cases: _____	12. les culpes: _____
3. les darreres: _____	13. les pureses: _____
4. les articulacions: _____	14. els autobusos: _____
5. els avantpassats: _____	15. les eines: _____
6. les adreces: _____	16. les persones: _____
7. els esperits: _____	17. les índies: _____
8. les reclusions: _____	18. les ànimes: _____
9. els ídols: _____	19. els ulls: _____
10. els espectadors: _____	20. les orelles: _____

18. Escriviu els articles corresponents a cada paraula:

1 _____ món	8 _____ institut	15 _____ àvia
2 _____ hotel	9 _____ cambrera	16 _____ cadira
3 _____ amic	10 _____ taula	17 _____ illa
4 _____ hora	11 _____ bicicleta	18 _____ armari
5 _____ ocasió	12 _____ cine	19 _____ televisió
6 _____ espia	13 _____ humor	20 _____ ungla
7 _____ dependència	14 _____ institut	21 _____ heroi

19. Escriviu en singular les paraules següents, tenint en compte les possibles apostrofacions.

1 Les estacions: l'estació	11 Les glaciacions: _____
2 Les limitacions: _____	12 Les humoristes: _____
3 Els orgulls: _____	13 Les inhumacions: _____
4 Les articulacions: _____	14 Els angles: _____
5 Els amics: _____	15 Les espentes: _____
6 Les àguiles: _____	16 Els dibuixos: _____
7 Els ànecs: _____	17 Les ingratituds: _____
8 Les tensions: _____	18 Les estores: _____
9 Els iglús: _____	19 Els engonals: _____
10 Els especialistes: _____	20 Els estornells: _____

20. Juguem a la paraula secreta!

Es tracta de fer que els vostres companys i companyes encerten el nom d'una part del cos sense que vosaltres la digueu. Ajunteu-vos per grups: un pregunta i la resta l'ha d'endevinar. I qui encerta fa la pregunta. Podeu usar les fórmules següents:

Com es diu la part del cos que hi ha entre la barba i el nas? Quin nom té la part del cos que hi ha entre l'ull i el cabell?

2.2. El Gènere

Formació del gènere	Exemples
a) Generalment, s'afegeix una -a per a formar el femení.	<i>fill, filla; xic, xica; verd, verda;</i>
	<i>llop, lloba; cap, cabut; nebot, neboda; groc, groga; gos, gossa; os, ossa; serf, serva; tranquil, tranquil·la;</i>
b) Els acabats en -e, -o i -u àtones solen canviar aquestes vocals per -a.	<i>monjo, monja; mestre, mestra;</i>
c) Els masculins acabats en vocal tònica fan el femení amb la introducció d'una -n- davant la desinència.	<i>cosí, cosina; germà, germana; veí, veïna;</i>
d) Alguns noms femenins tenen terminacions pròpies (-òloga, -essa, -iu).	<i>actor, actriu, psicòleg, psicòloga; alcalde, alcaldessa</i>
e) Hi ha masculins i femenins que tenen arrel diferent.	<i>home, dona; gendre, nora; gall, gallina; oncle, tia;</i>

21. Canvia el gènere dels substantius següents:

<i>lloba</i>		<i>nebot</i>		<i>germana</i>		<i>heroi</i>	
<i>grog</i>		<i>gos</i>		<i>cosí</i>		<i>psicòleg</i>	
<i>gendre</i>		<i>actriu</i>		<i>gall</i>		<i>alcalde</i>	
<i>serva</i>		<i>monja</i>		<i>xica</i>		<i>tranquil</i>	
<i>reina</i>		<i>tia</i>		<i>dona</i>		<i>mestra</i>	
<i>Fill</i>		<i>veí</i>		<i>verd</i>		<i>os</i>	

22. Escriu la forma femenina dels noms següents.

L'alcalde		L'artesa		El sacerdot	
L'abat		El baró		El cobrador	
El sastre		El comte		L'assassí	
El diable		El duc		El guardià	
L'alacantí		El bacó		El germà	
El xic		El net		El cosí	
El campió		El ric		El professor	
El forner		El gat		L'estudiant	

23. Escriu el femení dels noms següents i, en acabant, agrupa'ls segons la manera com s'han format.

Gos		bou		baró		lleó		gall	
alcalde		assistent		home		nebot		actor	
infermer		mallorquí		oncle		germà		fadrí	
cavall		secretari		déu		alumne		sastre	

AFIGEN UNA -A	CANVIEN -E,-O PER -A	AFIGEN -NA	TERMINACIONS ESPECIALS: ESSA, -IU, -INA	FORMES DIFERENTS

24. Qualifica aquests noms fent servir el mateix adjectiu subratllat a la primera columna:

raïm dolç	pera	pastissos	ensaïmades
palau alt	fortificació	edificis	cases
forat enorme	plaça	ponts	ulleres
lloc tranquil	habitació	moments	estances
acte solemne	resposta	encontres	paraules

3. Comprensió Oral

25. Escolta l'àudio següent i tria l'opció correcta. Només hi ha una resposta correcta per a cada pregunta. Abans llig les preguntes.

(Exercici 2 (min 8) de l'examen de A2 d'octubre de 2023: <https://iqcv.gva.es/va/nivell-a2>.)

1. Quin és el tema principal de l'àudio?

- A) La dificultat de trobar treball després dels estudis
- B) Com preparar un currículum atractiu
- C) Consells per triar una carrera professional amb sentit
- D) Les professions més ben pagades del futur
- E) Les obligacions que implica l'edat adulta

2. Quin dubte expressa la persona al principi del missatge?

- A) No sap si podrà viure sola
- B) Dubta entre fer allò que li agrada o allò amb més possibilitats d'ocupació
- C) Té por de no aprovar els exàmens
- D) No sap si continuar estudiant o posar-se a treballar
- E) Dubta entre dos cicles de formació professional

3. Segons Teresa, quina condició és imprescindible per a escollir una feina?

- A) Tindre contactes en el sector
- B) Seguir la tradició familiar
- C) Conèixer idiomes
- D) Sentir una crida o inclinació clara per una activitat
- E) Saber manejar l'ordinador

4. Què et recomana fer el primer pas del procés?

- A) Localitzar una acadèmia per millorar les teues notes
- B) Identificar allò que se't dona bé de forma natural
- C) Preguntar als professors què opinen de tu
- D) Demanar ajuda a un orientador laboral
- E) Comparar diferents ofertes de treball

5. Quin exemple dona Teresa sobre les seues capacitats personals?

- A) Feia treballs manuals molt creatius
- B) Sabia explicar molt bé els continguts a classe
- C) Sempre ajudava els companys a estudiar
- D) Participava activament en activitats i li agradava actuar
- E) Feia esport de competició des de jove

6. Què afirma Teresa que fa ara com a professió?

- A) És mestra d'infantil
- B) Treballa en una biblioteca
- C) Fa entrevistes en un programa de ràdio local
- D) Escriu articles per a una revista digital
- E) Presenta programes en la televisió local

7. Com descriu Teresa allò que et fa vibrar, emocionar i no et cansa?

- A) Són els hobbies que tens des de menut
- B) Són les activitats que et donen diners fàcilment
- C) Són les aficions que et fan perdre el temps
- D) Són les passions que t'omplin d'energia
- E) Són les obligacions que fas sense voler

8. Quines activitats cita Teresa com a part de la seua passió personal?

- A) Escriure contes i cuidar animals
- B) Fer fotografies i practicar esport
- C) Narrar relats, descobrir persones i recórrer altres llocs
- D) Cuinar i gravar vídeos per a internet
- E) Ballar i participar en concursos

9. En què consisteix el tercer pas del procés de tria professional?

- A) Informar-se sobre beques i subvencions**
- B) Buscar pràctiques en empreses
- C) Viure noves situacions i combinar-les amb les passions i capacitats
- D) Entrenar-se per a fer entrevistes de feina
- E) Triar una universitat de prestigi

10. Què simbolitza "la motxilla de la vida", segons Teresa?

- A) El conjunt de llibres que has llegit
- B) Els coneixements escolars i universitaris
- C) Les experiències personals que han modelat qui eres
- D) Les decisions errònies que has pres
- E) Els llocs on has viatjat durant la joventut

4. Comprensió Escrita

26. Llig el text següent i marca l'opció correcta. Només hi ha una resposta correcta per a cada pregunta.

(Exercici 5 de l'examen d'A2 de juny de 2019: <https://jqcv.gva.es/va/nivell-a2>)

Noves formes de jugar i passar el temps

Intentar fugir de cases encantades, de presons abandonades o de cementeris solitaris; conèixer els secrets de la civilització maia o d'Egipte i les seues mòmies... Semblen escenes de Hollywood, però realment no s'ha de saber molt de cine per a ficar-se fàcilment dins de qualsevol d'aquestes aventures: només cal tindre ganes de divertir-se per a entrar en una escape room.

Un joc d'escapada en viu (escape room) consisteix a tancar en un espai físic un grup de participants que han d'explorar l'entorn i resoldre una sèrie d'enigmes per a eixir d'allà en un temps limitat. Un joc que ara està de moda. Es considera que l'origen d'aquestes sales d'escapada en viu es troba en el món dels videojocs, que des de fa temps ja apostava per aquesta classe de reptes.

El 2008 és quan canvia tot i a poc a poc sorgeixen les primeres sales reals d'escapada en viu. Tot indica que la pràctica de l'escape room prové del Japó, però l'escape room japonés és bastant diferent de l'actual, ja que en el joc nipó la resolució d'enigmes ocupava un paper secundari, mentre que ara això s'ha convertit en una part fonamental de l'activitat.

A més, els grups anaven acompanyats d'una espècie d'actor que els seguia pels diferents espais, a diferència d'ara, que són només els participants els que s'enfronten al repte d'aconseguir eixir d'un espai tancat en un temps determinat, normalment de seixanta minuts. L'escape room tal com el coneixem hui en dia naix l'any 2011 a Budapest.

Segons els experts en salut, l'escapada és una pràctica beneficiosa psicològicament, ja que pot arribar a actuar com a tractament per a persones amb algun tipus de trastorn psicològic, com la claustrofòbia o els atacs de pànic o ansietat. Una altra modalitat són els escape rooms esportius, és a dir, aquells que consisteixen a realitzar certes activitats físiques per a aconseguir pistes i poder avançar en el joc.

Per a poder viure una d'aquestes experiències...

- a) cal conèixer bé la història de l'antic Egipte.
- b) has de veure moltes pel·lícules de Hollywood.
- c) s'ha de voler passar uns moments entretinguts.

Un joc d'escapada en viu...

- a) consisteix a entrar acompanyat a una sala per a jugar a videojocs.
- b) és una pràctica que fa molt de temps que està de moda.
- c) és un joc en què s'han de resoldre pistes per a eixir d'un espai tancat.

Al Japó, el joc de l'escapada en viu...

- a) actualment és bastant diferent del joc original.
- b) al principi, tenia com a objectiu la resolució d'enigmes.
- c) eren sales amb l'estètica dels videojocs.

En l'actualitat, en l'escape room...

- a) participen un grup de jugadors i un guia.
- b) habitualment, hi ha una limitació de temps d'una hora.
- c) destaca Budapest, que té els millors espais i jugadors.

Segons els metges, aquest joc...

- a) pot provocar una forta sensació de claustrofòbia.
- b) ajuda a resoldre problemes psicològics.
- c) no té en compte l'activitat física i l'esport.

1. Què fa falta per a participar en una escape room?

- A) Coneixements avançats de cinema
- B) Molta força física
- C) Un gran domini de les tecnologies
- D) Disposició per a passar-ho bé
- E) Haver jugat prèviament a videojocs

2. En què consisteix una escape room?

- A) En resoldre trencaclosques a través d'Internet
- B) En escapar d'un espai virtual abans que acabe el temps
- C) En buscar objectes perduts dins d'un espai obert
- D) En resoldre proves dins d'una habitació real amb temps limitat
- E) En veure pel·lícules d'aventures i comentar-les

3. D'on es creu que prové la idea original de les escape rooms?

- A) Del món de l'escena teatral japonesa
- B) D'un tipus de joc de taula molt popular
- C) De videojocs que proposaven reptes semblants
- D) De pel·lícules de terror dels anys 90
- E) De proves físiques en gimnasos

4. Quin país es considera l'origen de les primeres escape rooms físiques?

- A) Corea del Sud
- B) Hongria
- C) Japó
- D) Estats Units
- E) Egipte

5. Quina diferència hi havia entre les primeres escape rooms i les actuals?

- A) Les primeres eren exclusivament per a infants
- B) Les primeres tenien menys espai físic
- C) Abans es donava menys importància a resoldre enigmes
- D) Els primers jocs tenien com a tema únic les mòries egípcies
- E) Antigament duraven menys temps

6. Qui ajudava els jugadors en les primeres escape rooms?

- A) Una màquina que donava pistes
- B) Un personatge virtual
- C) Un monitor que observava per càmera
- D) Un intèrpret que els guiava físicament
- E) Un entrenador personal

7. Quant de temps tenen habitualment els participants per a resoldre el repte?

- A) Una hora
- B) Trenta minuts
- C) Cent vint minuts
- D) Quinze minuts
- E) No hi ha límit de temps

8. On va aparèixer per primera vegada l'escape room amb el format actual?

- A) A la capital japonesa
- B) A una ciutat europea anomenada Budapest
- C) A una presó abandonada de Londres
- D) En una exposició de videojocs a Berlín
- E) A un parc temàtic de París

9. Quina utilitat terapèutica pot tindre participar en una escape room, segons alguns especialistes?

- A) Millora la visió nocturna
- B) Redueix la hipertensió arterial
- C) Pot ajudar a superar pors o trastorns emocionals
- D) Estimula la memòria a llarg termini
- E) Serveix com a mètode per deixar de fumar

10. Què tenen d'especial els escape rooms esportius?

- A) Són exclusius per a professionals del fitness
- B) Només es fan a l'aire lliure
- C) Inclouen exercicis físics com a part del joc
- D) Són en grups de més de 10 persones
- E) Només es fan en gimnasos

5. Expressió escrita

(Exercici 6 de l'examen d'A2 d'octubre de 2022: <https://iqcv.gva.es/va/nivell-a2>)

27. Tria una d'aquestes opcions i fes una redacció de 60-80 paraules:

- És la primera vegada que els teus amics et volen visitar des que vas decidir anar a viure a un altre país. T'han demanat que els dones alguns consells per a l'estada. Escriu-los un correu en què els expliques l'oratge que fa en la ciutat on vius, aconsella'ls sobre quina roba han d'endur-se i recorda'ls què és allò que no poden oblidar ficar en la maleta.
- Reescriu una història tradicional o clàssica (Caputxeta vermella, els tres porquets, La Cendrosa) adaptant-lo al context actual: has d'intentar que el conte siga políticament correcte en l'època actual, és a dir eliminar el masclisme, adoptar una visió feminista, ecològica, moderna i actual. Potser necessitaràs afegint un altre personatge o modificar la trama o modificant l'ordre dels successos. A més, pots reescriure altre tipus de textos com ara mites, llegendes o fets reals.

[illegible]

6. Expressió Oral

28. Monòleg:

Tria un tema i parla entre 3-4 minuts:

A) Cuina i menjars

- T'agrada cuinar? Tens temps per a fer-ho?
- T'agrada tastar menjars d'altres països o prefereixes el menjar tradicional? Per què?
- Quin és el teu plat preferit? Com es prepara?
- Creus que ara es menja pitjor que abans o millor?
- Compres el menjar en el mercat o en grans superfícies?

B) PEL·LÍCULES O SÈRIES

- T'agrada veure pel·lícules o sèries?
- Cada quant de temps veus pel·lícules o sèries?
- T'agrada anar al cinema o prefereixes veure pel·lícules a casa? Per què?
- Quina és la teua pel·lícula o sèrie favorita? De què tracta la teua pel·lícula o sèrie favorita? Per què t'agrada?
- Quina és la darrera pel·lícula o sèrie que has vist?
- Quina mena de pel·lícules o sèrie t'agraden?
- Prefereixes pel·lícules o sèrie amb final feliç o no?
- Quin és el teu personatge de ficció preferit? Per què?
- T'agrada el cinema en espanyol? Per què sí o per què no?

7. El valencià de la Vega Baixa: Els cognoms

Els cognoms d'un poble ensenyen història

Els cognoms contenen amb molta fidelitat la història compartida d'un poble perquè reflecteixen els orígens dels individus. Participen així en la creació de la pròpia identitat. És molt enriquidor que investigues sobre els cognoms dels teus paisans.

Mirem-ne alguns ara. Per una banda, Romero, Hernández o Murcia no poden amagar el seu origen castellà per la forma o per l'origen de la paraula.

Però, com has vist, n'hi ha molts, i molt variats, que són valencians. Manresa és una localitat catalana; Arnau, Gilabert o Martí són noms en valencià; Torregrosa significa 'torre grossa' i Ferrer és el que treballa el ferro (herrero en castellà). Alguns estan adaptats fonèticament: Rosique, Reche o Guillén són modificacions a partir de Rosic, Reig i Guillem

Alguns cognoms valencians que es repeteixen molt al Baix Segura són: ANDREU, BARBERÀ, BAS, BERNÀ, BERNABÉU, CASELLES, ESTAN, FILIU, FOLLANA, GIRONA, GRAU, GUILLÉN, GUIRAO, MACIÀ, MANRESA, MAS, MESEGUER, MIRALLES, PALAU, PAMIES, PARDINES, PRAES, PUCHAES, PUJOL o PUCHOL, PUCHE, RECHE, RODES, SEMPERE, SEVA, SOLER TORREGROSA, VERDÚ, VILELLA

T'has preguntat alguna vegada per què hi ha esta abundància de cognoms valencians al Baix Segura?

29. Comprensió global: tria el millor títol per al text.

- A) "Els oficis i els seus noms"
- B) "El que contenen els cognoms d'un poble"
- C) "Com escriure correctament els cognoms"

30. Vocabulari clau. Relaciona la paraula amb el concepte:

identitat	a) mostra qui som
orígens	b) d'on venim
reflectir	c) canviar la forma per a sonar diferent
enriquidor	d) donar una imatge
adaptar-se (fonèticament)	e) que aporta i fa créixer.

31. Marca si les següents afirmacions són vertades (V) o falses (F) i corregeix si és afirmació és falsa.

- a) Els cognoms poden contar la història compartida d'un poble.
- b) Tots els cognoms de la comarca són castellans.
- c) "Ferrer" té a veure amb el ferro.
- d) Rosique, Reche i Guillén són exemples sense relació amb el valencià.

32. Respostes breus (del text)

- a) Per què és "enriquidor" investigar els cognoms del teu poble?
- b) Dóna dos exemples de cognoms o topònims clarament valencians.
- c) Què significa "Torregrosa"?

5. Classifica els següents cognoms si són d'origen valencià o castellà.

Romero, Hernández, Murcia, Manresa, Arnau, Gilabert, Martí, Ferrer, Torregrosa, Rosique, Reche, Guillén.

Valencians	Castellans

6. Significat i etimologia bàsica. Uneix amb fletxes el cognom amb el seu significat:

Moliner	turó menut, muntanyeta menuda
Fuster	persona que treballa en el molí
Sabater	persona que treballa la fusta (<i>carpintero</i>)
Puig	qui viu prop d'un palau
Pujol / Puchol	qui fa o repara sabates (<i>zapatero</i>)
Palau	turó, muntanyeta

2

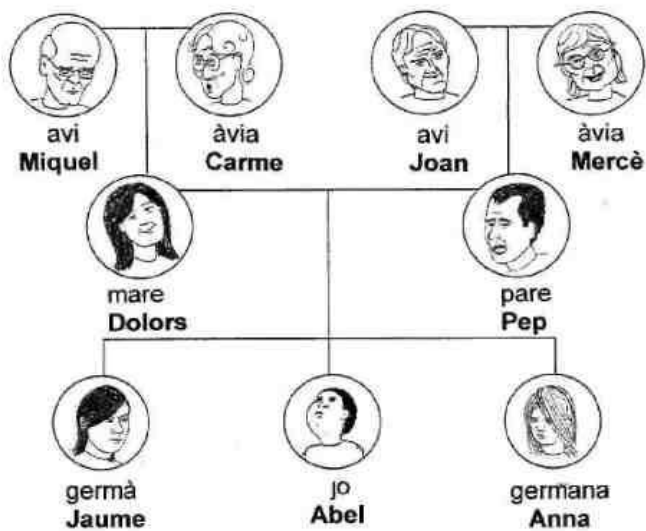
La família

Tema 2: La família

1. Vocabulari: la família

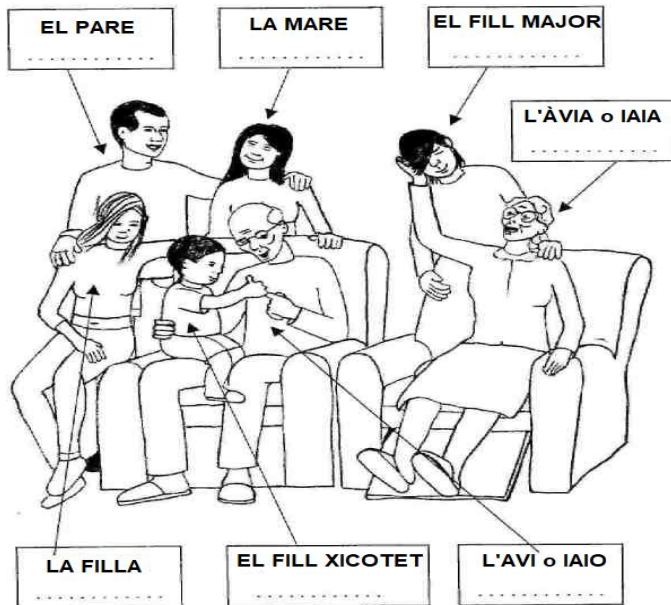

1. Observa i completa

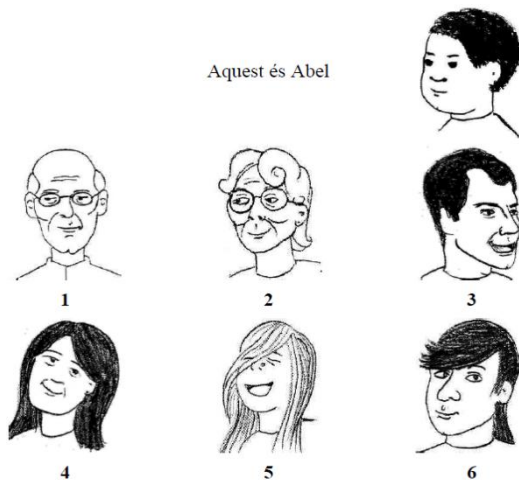
- Jo em dic ____ El meu pare es diu ____ i la meua mare ____
- Tinc ____ germà i ____ germana. Es diuen ____ i ____.
- Els meus avis i àvies es diuen ____.

2. Llegeix i escriu els noms de la família del dibuix:

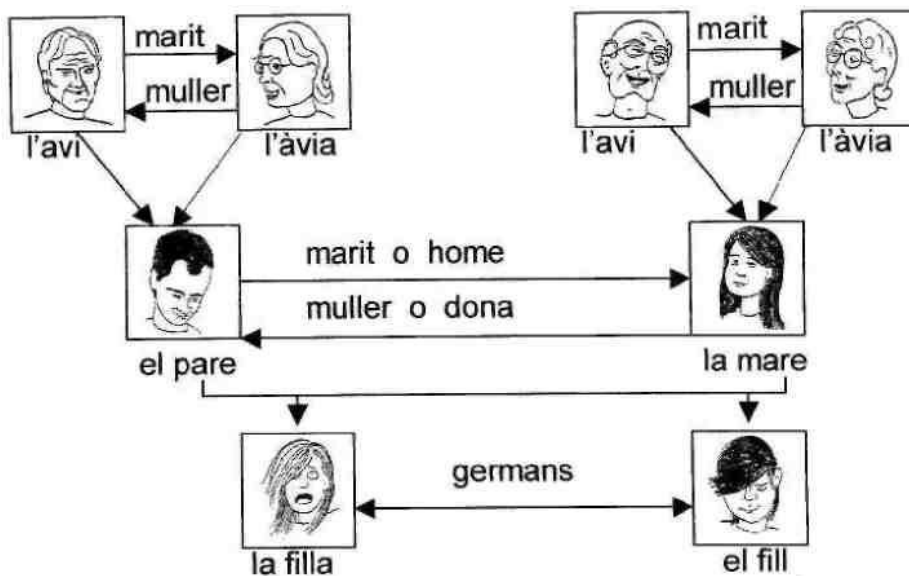
- El pare es diu Pep.
- La mare es diu Dolors.
- El fill gran es diu Jaume.
- El fill xicotet es diu Abel.
- La filla es diu Anna.
- L'avi es diu Miquel.
- L'àvia es diu Carme.

3. Observa i contesta

- Dibuix 1. És l'avi o l'àvia d'Abel?
- Dibuix 2. És l'àvia o la mare d'Abel?
- Dibuix 3. És el germà o el pare d'Abel?
- Dibuix 4. És la mare o la germana d'Abel?
- Dibuix 5. És el germà o la germana d'Abel?
- Dibuix 6. És el pare o el germà d'Abel?

4. Aprén

5. Observa les regles per a passar les paraules de singular a plural:

- a) Paraules en singular que acaben en **-a** $\Rightarrow$ **-es**
- b) Paraules en singular que acaben en **-à, -é, -è, -í, -ó, -ò, -ú** $\Rightarrow$ **-ns**
- c) Paraules en singular que acaben en **-s, -sc, -st, -x** $\Rightarrow$ **-os**
- d) Paraules en singular que acaben en altres lletres $\Rightarrow$ **-s**

Canvia de nombre (passar de singular a plural o de plural a singular) les següents paraules tenint en compte les regles anteriors:

cosí, cosines, àvies, germà, filla, fill, oncle (o uncle), adopció, bessó, xicon (nòvio), descendent, germanastre

Singular	Plural
cosí	cosins

6. Observa aquesta fotografia i completa amb:

cosí - pare - germà - oncles - mare

És l'aniversari de Rosa.

Jo soc Boris, soc el _____ de Rosa.

La nostra _____ és la que porta el pastís d'aniversari.

El _____ porta el paquet amb el regal que li farem a Rosa.

A la festa també han vingut els _____, que es diuen Maria i Eduardo, i el seu fill, Rafael, que és el nostre _____.

7. Qui sóc jo? Llig les pistes i escriu la paraula correcta (usa l'article correcte: el/la/l').

- a) Sóc el fill del meu fill. → _____
- b) Sóc la germana del meu pare. → _____
- c) Sóc el pare de la meua mare. → _____
- d) Sóc el marit de la meua tia. → _____
- e) Sóc la filla del meu germà. → _____
- f) Sóc la mare del marit de la meua filla. → _____
- g) Sóc el fill de la meua madrastra. → _____
- h) Sóc la dona del pare. → _____

8. Mini arbre familiar (relacions). Llig els noms i completa les frases amb la relació adequada.

Noms: Andreu (pare), Laura (mare), Teo (fill), Carla (filla), Vicent (pare d'Andreu), Rosa (mare d'Andreu), Josep (pare de Laura), Maria (mare de Laura).

- a) Vicent és _____ d'Andreu i _____ de Teo.
- b) Rosa és _____ d'Andreu i _____ de Carla.
- c) Josep és _____ de Laura i _____ de Teo i Carla.
- d) Maria és _____ de Laura i _____ d'Andreu.
- e) Teo i Carla són _____ entre ells.
- f) Andreu és _____ de Carla i _____ de Laura.

9. Família per afinitat

Marca amb ☒ ☐ si és parentiu per sang o per afinitat: *sogre, cosí, cunyada, fillastre, padrastre, madrastra, gendre, nora*.

10. Article i apostrofació. Completa amb: el / la / l' / els / les.

- ____ oncle · ____ àvia · ____ germans · ____ amiga de la família · ____ avi
- ____ tia · ____ cosina · ____ nebots · ____ home · ____ avis

11. Masculí i femení. Escriu la parella de cada paraula:

- el germà → la _____
- el cosí → la _____
- el nebot → la _____
- el cunyat → la _____
- el sogre → la _____

12. Singular i plural. Transforma al plural o al singular segons corresponga:

- la tia → _____
- els nets → _____
- la filla → _____
- els cosins → _____
- les sogres → _____

13. Possessius (concordança). Completa amb el possessiu correcte: el meu/la meua/els meus/les meues; el teu/la teua..., etc.

- ____ pare es diu Joan.
- Marta i Paula són ____ cosines.
- On és ____ àvia?
- Ells viuen amb ____ sogres.
- Anna presenta ____ marit.

14. Descripció física (cos humà). Escriu una frase per a cada membre de la família amb un tret físic (ulls, cabell, alçada...).

- El meu pare _____.
- La meua germana _____.
- La meua àvia _____.

15. Verbs SER / DIR-SE / TENIR (present). Completa:

- Jo ____ David i ____ 45 anys. (dir-se / tenir)
- Ella ____ la meua mare i ____ Ana. (ser / dir-se)
- Nosaltres ____ dos germans i ____ una cosina. (tenir)

16. Preposicions amb família. Completa amb de / d' segons corresponga.

- És el pare ____ Aina.
- Són els cosins ____ Òscar.
- La germana ____ Irene viu a Alacant.
- Pere és el fillol ____ ma mare

17. Oració simple: ordre de paraules. Reordena per formar frases correctes.

- mare / la / és / Ana
- cosins / meus / són / ells
- avi / té / 78 / l' / anys

18. Possessius: concordança gènere i nombre. Tria l'opció correcta.

- Maria presenta (el seu / la seua) germà Pau.
- On són (els teus / les teues) cosines?
- Vivim amb (els nostres / les nostres) avis.

19. Quantificadors amb família. Completa amb: cap, algun/alguna, alguns/algunes, molts/moltes, pocs/poques, dos/dues.

- Tinc _____ germans i _____ cosines.
- En la meua família hi ha _____ nens menuts.
- No tinc _____ nebots.

20. Contraccions: del / al. Completa amb: del / al.

- Demà anem ____ parc amb la família ____ meu amic.
- La festa ____ aniversari és ____ migdia.

21. Comprensió oral 1 - Presentació de la família (Mòdul 1 Tema 2 àudio 1)

Marca la resposta correcta:

- a) Clara viu amb els seus avis.
- b) Clara té dos fills.
- c) El dinar familiar és a les 16:00.

22. Comprensió oral 2 — Telefonada per a dinar (Mòdul 1 Tema 2 àudio 2). Respon vertader (V) o fals (F):

- ____ Queden a les 13:30.
- ____ Queden dissabte.
- ____ Va Maria, la cosina.

23. Comprensió oral 3 — Les edats (Mòdul 1 Tema 2 àudio 3). Contesta (numèricament):

- Quants anys té l'àvia? _____
- Qui és més jove: Pau o Carla? _____
- Quina és l'edat del pare? _____

25. Contesta amb el nom dels parentius:

Persona que, per mort, ha perdut el seu cònjuge i no s'ha tornat a casar: _____

Germana d'un cònjuge respecte a l'altre: _____

La dona respecte als fills: _____

Persona respecte del seu pare o de la mare: _____

Mare del pare o de la mare: _____

La dona respecte a la seua sogra: _____

Filla d'un fill: _____

Germà del pare: _____

El pare del marit: _____

Persona considerada en relació amb els seus padrins: _____

Pare de l'avi o de l'àvia: _____

26. Ordena aquestes paraules, forma frases i tradueix les oracions:

1. tens? germans Quants
2. germà una Tinc i germana. un
3. pare meu es Joel. diu El
4. i Tinc gats. tres una tortuga
5. tinc germans. No
6. tres Tinc oncles. ties tres i
7. cosins Quants tens?
8. tinc No germanes

27. Llegeix:

A casa som 8 persones.

El meu pare es diu Antoni. Té 51 anys i és paleta.

La meua mare es diu Pilar. Té 49 anys i treballa en una llibreria.

Som 5 germans: Sara, Maria, Pol, Tània i jo.

Sara és la més major, té 24 anys i treballa en una fleca. Després ve Maria que té 22 anys i treballa en una perruqueria. Tot seguit ve Pol que té 20 anys i estudia periodisme a Barcelona. Tània té 17 anys i fa segon de batxillerat.

Finalment vinc jo, que soc el més xicotet. Em dic Pau, tinc 15 anys i estudie quart d'E.S.O.

Els meus avis paterns també viuen a casa. Es diuen Jaume i Neus, i tots dos tenen 73 anys.

- Ara explica com és la teua família:

A casa vivim

El meu pare

28. Comprensió escrita 1 — Text: Una família de Torrevella

Text:

«Som la família García. Vivim a Torrevella, al barri del Centre. El pare treballa en un taller i la mare en una escola. Tenim tres filles: Anna (que va nèixer el 14/02), Júlia (que va nèixer el 30/06) i Sara (que va nèixer el 10/10). Els dissabtes visitem els avis. A l'estiu anem a la platja a les 18:30.»

Preguntas:

- On viuen?
- Quants fills tenen?
- Quines són les dates d'aniversari? (escriu-les en paraules)
- Quan van a la platja a l'estiu?
- On treballa la mare?

29. Comprensió escrita 2 — Arbre familiar

Llig i relaciona cada oració amb el nom correcte:

Noms: Pere (pare), Laura (mare), Marc (fill), Ona (filla), Vicent (avi), Rosa (àvia)

- ____ És la mare de Marc i Ona.
- ____ Són els pares de Pere.
- ____ És el fill.
- ____ És la filla.
- ____ És el pare.

30. Comprensió escrita 3 — Horaris familiars

Taula d'horaris (dilluns):

Pare: treball 8:00–16:00 · Mare: treball 9:00–15:00 · Fill: escola 8:30–14:30 ·
Filla: escola 8:30–14:30 · Dinar familiar: 15:00 · Deures: 17:00

Respon:

- A quina hora comença a treballar el pare? _____
- Quan és el dinar familiar? _____
- Quantes hores d'escola tenen els fills? _____

31. Parelles: «Presenta la meua família»

En parelles. La persona **A** presenta la seua família a la persona **B** (2 minuts).
Després canvien. Usa: salutacions, possessius, gènere/nombre, edats, una hora, una data.

32. Telefonada breu

Role-play. A truca a B per convidar la família de B a un dinar. Acordeu dia i hora. Incloeu una presentació i un comiat.

33. «Troba algú que...». Mou-te per la classe i pregunta als companys en valencià. Escribe noms.

- ... tinga dues germanes.
- ... tinga una àvia que viu a prop.
- ... celebre l'aniversari al juny.
- ... dina amb la família després de les 15:00.

2. Gramàtica

2.1. El Nombre: singular i plural

Formació del nombre	Exemples
a) Generalment, el plural es forma afegim al singular una -s.	<i>Port, ports; home, homes;</i>
b) Els acabats en -a àtona canvien aquesta -a en -es.	<i>filla, filles; dona, dones;</i>
	<i>amic, amiga; pasqua, pasqües; plaça, places; puça, puges; aigua, aigües; pluja, pluges;</i>
c) La majoria de les formes acabades en vocal tònica afegeixen -ns.	<i>cosí, cosins, cosines; germà, germans, germanes;</i>
d) Els acabats en vocal tònica seguida de -s afegeixen -os. També afegeixen -os els acabats en: -ç -x, -ix, -tx, -sc, -st -xt i -ig.	<i>gos, gossos; dolç, dolços; pas, passos; braç, braços; sufix, suffixos; coix, coixos; despatx, despatxos; disc, discos; gust, gustos; text, textos; desig desitjos;</i>
e) Alguns substantius acabats en -s són invariables.	<i>el dilluns, els dilluns; el llapis, els llapis;</i>

34. Escribe la forma del plural dels noms següents.

La rosa L'oca
 La fulla La finestra
 La taula La groga
 La casa La plaça
 El pa El carbó
 El volcà El fre
 El pi El camió
 El cosí El bé

35. Escriu el plural dels noms següents i, en acabant, agrupa'ls segons la manera com s'han format.

xic		dia		raó		peix		text	
plaça		anglés		egua		platja		taca	
avís		despatx		cotxe		interés		gust	
llaç		valencià		tros		desig		cranc	

AFIGEN UNA -S	CANVIEN -A PER -ES	AFIGEN -NS	AFIGEN -OS	AFIGEN -OS o -S

2.2. Els possessius

Indiquen possessió o propietat, pertinença, especificació i relació d'algú o d'alguna cosa respecte del nom que determinen. Tenen variació de gènere i de nombre.

	SINGULAR		PLURAL	
	masculí	femení	masculí	femení
1a pers. sing.	el meu	la meua	els meus	les meues
2a pers. sing.	el teu	la teua	els teus	les teues
3a pers. sing.	el seu	la seua	els seus	les seues
1a pers. pl.	el nostre	la nostra	els nostres	les nostres
2a pers. pl.	el vostre	la vostra	els vostres	les vostres
3a pers. pl.	el seu	la seua	els seus	les seues

Els possessius poden usar-se davant del nom (avantposats) o darrere del nom (postposats) al qual determinen. Quan van davant del nom, han d'anar acompanyats de l'article determinat: *el meu ordinador*, *la teua companya*, *els teus llibres*, etc.

Activitats

36. Completeu les frases següents amb els possessius corresponents:

- a No he vist mai _____ cosines (de tu).
- b Vull que em donen _____ adreça (d'ells).
- c _____ situació econòmica comença a ser perillosa (de nosaltres).
- d Quina és _____ habitació (de vosaltres)?
- e _____ cotxe és molt ràpid (de mi).
- f _____ opinió no m'importa (d'ella).
- g No puc suportar _____ veïns (de mi).
- h _____ nebot (de mi) és amic de _____ germanes (de tu).
- i _____ ordinador s'ha espatlat (d'ell).
- j _____ festes són molt conegudes (de nosaltres).
- k Sense voler he agafat _____ llibre (de vostè).
- l Diumenge que ve anirem _____ restaurant a dinar (d'ell).
- m Ella sempre es posa la roba de _____ germana (d'ella).
- n Joan i Pere, quan ixen a caminar, no compten mai amb _____ amics (de vosaltres).

37. Completa amb els possessius

1. _____ oncle (de mi) i _____ cosina (de tu) són germans.
2. _____ botiga (d'ella) és més gran que _____ (de nosaltres).
3. _____ núvia (de mi) no té _____ llibres (de tu) d'història.
4. Quin és _____ objectiu (de vosaltres) vital? _____ objectiu (de nosaltres) vital és ser completament independents.
5. _____ fills (d'ells) parlen català, castellà i anglès.
6. _____ casa (de nosaltres) és a tocar _____ (la de vosaltres).
7. _____ professor (de mi) de portugués és brasiler.
8. _____ cambra (d'ells) té un llit molt gran
9. _____ germà (de mi) i _____ (de tu) tenen la mateixa edat.
10. _____ cap (de vosaltres) és l'home de _____ germana (de mi).

38. Completa amb els possessius

- 1) Anna i Carles tenen un pis. _____ pis és gran.
- 2) La mare i jo tenim un gat. _____ gat es diu "Taques".
- 3) David viu a Elx i _____ xicota a Girona.
- 4) Vosaltres sou els nous comercials? Doncs aquests són _____ despatxos.
- 5) Jo visc a Pedreguer, i _____ adreça és Carrer Major número dotze.
- 6) Saps el telèfon de Susanna? – Sí, _____ número és 785 63 21
- 7) Al meu marit i a mi ens agrada la mateixa música, _____ gustos són els mateixos.
- 8) Ei, Marc, em deixes _____ calculadora?
- 9) Tracta bé els animals, ells també tenen _____ sentiments.
- 10) Xiao-Li és torrevellenc, però _____ pares són xinesos.

- 11) Les xiquetes tenen molts joguets, _____ joguets són molt bonics.
- 12) John parla molt bé el valencià, _____ professor deu ser molt bo.
- 13) Tinc dos fills i una filla. _____ fill major es diu Oriol, el petit Adrià i _____ filla es diu Aïna.
- 14) Tu i jo tenim idees molt diferents, però malgrat _____ diferències ens entenem molt bé.
- 15) Ei, Marcel, acaba de veure _____ germanes pel carrer.
- 16) El teu germà i tu cuineu molt bé, _____ menjar està sempre molt bon.
- 17) Tinc cotxe i moto. _____ moto és nova, però el cotxe ja és vell.
- 18) La mare i jo no ens assemblem gaire, _____ cara és més rodona que la d'ella, i _____ ulls són més clars que els meus.
- 19) Escris molt bé, _____ poemes són molt interessants.
- 20) Em deixes trucar, per favor? _____ telèfon mòbil no té bateria.

39. Posa als espais buits del text següent les formes de possessiu que hi corresponguen. Recorda que cal que hi afegisques també l'article corresponent.

Joan va a estudiar a casa de Pere. Quan arriba, deixa l'abric al penjador. Quan se'n vol anar, no el troba:

Joan: —Que has vistabric?

Pere: —No. Que no és al penjador?

Joan: —No. Al penjador només hi haamericana?

Pere: —.....americana? Sí que és estrany. Jo l'havia deixada ahabitació.

Joan: —Potsermare opare l'han posada ací.

Pere: —No.pares no hi són. Només hi hagermanes.

Joan: —Així, doncs, potsergermanes sabran on estàabric.

Pere: —Ara els ho preguntaré. Ep! Maria! Antònia! Joan no trobaabric.

Germanes: —El tenim ahabitació.

Pere: —Ahabitació?

Joan: —Sí que és estrany! I per què l'han portat ahabitació?

3. Comprensió Oral

31. Escolta l'entrevista i tria la resposta correcta per a cada pregunta. Només hi ha una resposta correcta per cada pregunta:

1. **Quin és el nom del programa radiofònic?**
 - a) La veu del Pati
 - b) La ràdio de Jaume I
 - c) La veu dels Xiquets
 - d) Pati en Acció
2. **Qui entrevista Enric Pasqual en el programa?**
 - a) Els professors
 - b) L'alumnat de sisé
 - c) Els pares dels alumnes
 - d) L'alumnat de cinqué
3. **On va estudiar Enric Pasqual?**
 - a) En una escola de València
 - b) En un col·legi privat
 - c) A l'Escola Jaume I de Benidorm
 - d) En una altra ciutat
4. **Quan va descobrir que volia ser escriptor?**
 - a) Quan era adolescent
 - b) Quan era xicotet
 - c) Quan estudiava periodisme
 - d) Després de publicar el primer llibre
5. **En quina secció escrivia Enric quan treballava al periòdic?**
 - a) En el suplement infantil
 - b) En la secció d'esports
 - c) En la secció de cultura
 - d) En la portada
6. **Quin conte li va fer guanyar el Premi Parauletes?**
 - a) "El viatge fantàstic de les sirenes"
 - b) "Un espill per a la reina de les fades"
 - c) "Històries d'un poble"
 - d) "Les aventures de Benidorm"
7. **Quin any va guanyar el Premi Parauletes?**
 - a) 1990
 - b) 1995
 - c) 2000
 - d) 1998
8. **Què opinava la família d'Enric sobre la seua decisió de ser escriptor?**
 - a) Els pares estaven molt contents
 - b) Els pares preferien que continuara en el periodisme
 - c) Tots li van donar suport des del principi
 - d) Les filles no estaven d'acord
9. **Qui va animar Enric a ser escriptor?**
 - a) Els seus pares
 - b) Els seus professors
 - c) La seua dona, Marta
 - d) Els seus amics
10. **En quin llibre es va inspirar Enric en les seues filles?**
 - a) "Històries d'un poble"
 - b) "El viatge fantàstic de les sirenes"
 - c) "Contes per a l'hora de dormir"
 - d) "Els amics de l'aventura"

(Exercici 2 (6'27'') de l'examen d'A2 de novembre de 2017: <https://jqcv.gva.es/va/nivell-a2>)

4. Comprensió Escrita

32. Llig aquests textos penjats en un tauler d'anuncis. Relaciona cada text amb un dels títols que et proposem més avall. Tin en compte que hi ha dos textos que no es corresponen amb cap títol. Després contesta les preguntes de comprensió lectora:

(Exercici 3 de l'examen d'A2 de novembre de 2017: <https://jqcv.gva.es/va/nivell-a2>)

a) Soc estudiant de l'últim curs del grau superior en Hostaleria, Turisme i Restauració. Ja he treballat en bars i restaurants, tant a la cuina com servint taules. Estic disponible totes les vesprades i també els caps de setmana, a més dels mesos d'estiu.

b) Som dos infermers i tenim un fill de huit anys. Treballem en torns rotatius, així que necessitem algú amb flexibilitat d'horaris. Preferiblement, busquem una persona que tinga experiència amb infants i que parle valencià.

c) Poden participar en el certamen totes les persones majors de setze anys, tant professionals com aficionades a l'escriptura. Els relats han de tindre un mínim de dues pàgines i un màxim de cinc, i els poemes un mínim de trenta versos i un màxim de cinquanta. El premi per a cada categoria són 500 euros i la publicació de l'obra.

d) El vehicle és un turisme de cinc places i està en bon estat. Té sis anys, però l'hem utilitzat poques vegades i només per a trajectes curts. El preu és de tres mil euros, negociables. Ha passat totes les revisions reglamentàries.

e) En primera línia, ubicat al passeig marítim. Té dos dormitoris, un bany, cuina, menjador i una terrasseta que dona a la mar. Disponible de juny a setembre. El preu és de 750 euros al mes, no negociables.

f) L'associació local de meteorologia recorda que les pluges seran molt intenses al nostre municipi durant tot el cap de setmana, i, per tant, com que hi ha risc d'inundació, recomanem que no deixeu els cotxes aparcats als soterranis. A més, les ratxes de vent poden superar els 120 km/h.

g) Soc estudiant de Magisteri i tinc experiència com a monitor de menjador i d'activitats a l'aire lliure. He treballat amb xiquets i xiquetes de totes les edats, sempre amb bons resultats. Ara mateix estic en l'atur, així que puc treballar a qualsevol hora, i també els caps de setmana.

	LLETRA
11. Necessitem cangur.	
12. Avís per mal oratge.	
13. Busque treball de cambrera.	
14. Es ven cotxe de segona mà.	
15. Concurs de contes i poesia	

Preguntes de comprensió lectora. Només una resposta és la correcta per cada pregunta:

1. Quin perfil professional té la persona del text (a)?

- A) Estudiant d'infermeria.
- B) Estudiant de Magisteri.
- C) Estudiant d'Hostaleria, Turisme i Restauració.
- D) Estudiant de Meteorologia.

2. Quins horaris de treball ofereix la persona del text (a)?

- A) Només els matins.
- B) Totes les vesprades, els caps de setmana i els mesos d'estiu.
- C) Només els mesos d'estiu.
- D) Cap de setmana exclusivament.

3. Quin tipus de professionals poden participar en el certamen del text (c)?

- A) Només majors de divuit anys.
- B) Només aficionats a l'escriptura.
- C) Només professionals de l'escriptura.
- D) Totes les persones majors de setze anys.

4. Quin és el premi per als guanyadors del certamen del text (c)?

- A) 1000 euros i una publicació.
- B) 500 euros i la publicació de l'obra.
- C) Només 500 euros.
- D) Una publicació i un diploma.

5. Per què és recomanable no deixar cotxes als soterranis segons el text (f)?

- A) Per les ratxes de vent de 120 km/h.
- B) Per la possibilitat de robatoris.
- C) Per risc d'inundació.
- D) Per la previsió de neu intensa.

6. Quin és el preu del turisme del text (d)?

- A) Tres mil euros, no negociables.
- B) Tres mil euros, negociables.
- C) Dos mil euros.
- D) Quatre mil euros.

7. Quantes places té el turisme segons el text (d)?

- A) Quatre.
- B) Cinc.
- C) Sis.
- D) Set.

5. Expressió escrita

33. Tria una d'aquestes opcions i fes una redacció de 60-80 paraules:

- Tens una cita amb el teu cosí aquesta vesprada, però no et trobes bé i no podràs veure'l. Escriu-li un correu electrònic per a disculpar-te, explicar-li què et passa i proposar-li quedar un altre dia.
- La família: Quins avantatges té pertànyer a una família nombrosa? I quins desavantatges? Tens una relació propera amb els teus oncles i cosins? Et reuneixes molt sovint amb la família? Eres una persona familiar? En quins moments de la teua vida necessites més la família? Quines coses t'agrada fer amb la família? Prefereixes passar temps amb els teus amics o la teva família? Coneixes el teu arbre genealògic? T'agradaria conèixer-ho?

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

6. Expressió Oral

34. Monòleg:

Tria un tema i parla entre 3-4 minuts:

A. El Coronavirus

- Quins canvis t'han resultat difícils?
- Creus que has hagut de fer canvis que han resultat positius?
- Quin canvi ha tingut més impacte al teu dia a dia?
- Quines mesures de precaució has estat prenent?
- Com creus que els governs han controlat la situació?
- Quines mesures s'han pres al teu país contra el virus?
- Creus que la majoria de la gent segueix les mesures establertes pels governs?
- Penses que hi ha països que han actuat millor davant del virus?
- Què opines sobre les mesures de quarantena?
- Com creus que es pot afrontar millor una quarantena?
- Què opines sobre les possibles vacunes?

B. L'educació

- Creus que és important l'educació?
- On has estudiat tu? Creus que has rebut una bona educació?
- Com descriuries l'educació que vas rebre a ta casa? Com descriuries en què consisteix rebre una bona educació?
- Esteu d'acord amb l'afirmació que per rebre una bona educació cal pagar-la?
- Creus que l'educació està millorant amb el temps o penses que empitjora?
- Penses que és possible que tothom tinga accés a una bona educació?
- Quines creus que serien les conseqüències que tothom poguera accedir a una educació de qualitat?
- Creus que l'educació hauria de ser gratuïta i accessible per a tothom?
- Quines creus que són les diferències entre les escoles o universitats públiques i les privades?
- Consideres que les escoles o les universitats et preparen bé per a la vida?
- Creus que el sistema educatiu del teu país és bo?
- Si poguessis, què t'agradaria canviar del sistema educatiu del teu país?
- Quin país o països consideres que tenen un bon sistema educatiu?

35. Diàleg:

Trieu un d'aquests diàlegs i parleu entre 3-4 minuts:

■ LA BODA

PERSONA A

Et cases! Ja has decidit el lloc, la data i l'hora. La PERSONA B és família teua, i et fa molta il·lusió que assistisca al casament. Informa la PERSONA B de tots els detalls de la celebració i anima-la a anar al casament.

PERSONA B

La PERSONA A, que és de la teua família, et convida al seu casament. Tens moltes ganes d'anar a l'acte, però hi ha un inconvenient: ja tens un altre compromís programat per a la data de la boda. Explica el compromís a la PERSONA A i disculpa't per no poder assistir a la celebració

■ BUSQUEU COMPANYY O COMPANYYA DE PIS

PERSONA A

La teua situació laboral t'ha obligat a canviar de població i no hi ha cap altra opció més econòmica que compartir pis de lloguer. T'han parlat d'algú (PERSONA B) que es troba en la mateixa situació i quedes amb ella. Explica-li quin caràcter tens, quins són els teus hàbits quotidians i quin tipus d'habitatge busques per a poder arribar a un acord de convivència.

PERSONA B

La teua situació laboral t'ha obligat a canviar de població i no hi ha cap altra opció més econòmica que compartir pis de lloguer. T'han parlat d'algú (PERSONA A) que es troba en la mateixa situació i quedes amb ella. Explica-li quin caràcter tens, quins són els teus hàbits quotidians i quin tipus d'habitatge busques per a poder arribar a un acord de convivència.

7. El valencià de la Vega Baixa com a llengua fundacional.

La repoblació medieval és, sobretot, d'origen català i també aragonés.

Després d'almenys quatre segles de govern musulmà, el rei castellà Alfons X el Savi, amb l'ajuda del seu sogre Jaume I, conquisten Oriola i la seua comarca per a la Corona de Castella a mitjan segle XIII. Però és Jaume II, rei d'Aragó, de València i comte de Barcelona, el que incorpora definitivament tota la comarca del Baix Segura al Regne de València l'any 1304 com a capital d'una governació pròpia. Oriola es convertix així en la segona ciutat més important del Regne després de la capital. El Baix Segura és, per tant, valencià des de fa més de 700 anys. Les quatre barres de molts dels escuts de la comarca així ho testimonien.

En aquell moment fundacional, els pobladors cristians que es desplacen per a repoblar la comarca parlaven aragonés, castellà, però sobretot català, ja que eren majoritàriament d'esta procedència. L'historiador Enric Guinot documenta al Baix Segura un 65% de pobladors catalans i un 35% d'aragonesos (i també navarresos i castellans). Així, el valencià es convertix en la llengua d'Oriola i la seua comarca. I s'hi manté viu segurament fins al segle XVIII, o potser més tard encara. Ara s'explica la gran quantitat de cognoms i topònims valencians que hi ha en la comarca.

A continuació llegireu textos antics que parlen sobre el valencià a la comarca del Baix Segura:

Text de l'any 1328 en valencià antic:

I com que hagué pres i poblat tota ciutat de Múrcia de catalans i així mateix Oriola i Elx i Guardamar i Alacant i Cartagena i altres llocs, estigueu segurs que tots aquells que poblen la dita ciutat de Múrcia o els llocs esmentats són veraders catalans i parlen el més bell catalanesc del món.

(Crònica de Ramon Muntaner, cap a 1328)

Text de l'any 1525 en valencià antic:

Per ço los de Múrcia parlen castellà e los de Oriola valencià, los uns se nomenen castellans, los altres valencians, los uns son de la Corona real de Castella, los altres de la Corona real de Aragó.

(Arxiu d'Oriola, 1525)

Text de l'any 1566 en castellà antic:

En Orihuela e su tierra siempre se ha guardado la lengua catalana: porque en tiempo de la conquista se pobló la tierra más de catalanes que de otras naciones, de las cuales heredaron la lengua, corazón, manos e obras...
(Crònica de la ínclita y coronada ciudad de Valencia, Martí de Viciano, 1566)

Això són moes d'ara! A Oriola sempre s'ha parlat en valencià!

(Levante, Elx, 23, 1926. En un article, el tio Pàmies, un vell llaurador que degué viure a mitjan segle XIX, responia açò quan li preguntaven per què, sent d'Oriola, sabia parlar valencià)

Els repoblaments posteriors provenen de comarques castellanoparlants

Si el valencià és la llengua que arrela en la comarca amb la repoblació medieval, com és que pràcticament només s'hi sent ara el castellà?

El procés de canvi de llengua que es produïx al Baix Segura comença en el segle XVII, i és progressiu i lent. La raó més important d'este canvi és la despoblació que s'hi registra en diversos moments i que es compensa amb nous repoblaments.

En primer lloc, destaca un fet històric de gran magnitud ocorregut l'any 1609: l'expulsió dels moriscos que vivien en la comarca, cosa que implica un impacte demogràfic i econòmic molt negatiu.

Grans epidèmies de pesta colpegen el Baix Segura durant el segle XVII alhora que es produïxen cíclicament moviments migratoris de persones provinents de Castella en busca de millors condicions de vida. S'hi pot afegir la decisió del cardenal Belluga de dessecar una zona humida i insalubre per a fundar-hi nous pobles. Tot açò implica la vinguda de moltes famílies que s'hi instal·len i que, majoritàriament, són d'origen murcià i també manxec.

36. Relaciona:

repoblació,
governació,
incorporar,
testimoniar,
pobladors,
comarca,
crònica,
expulsió,
pesta,
dessecar.

- a) zona administrativa medieval;
- b) narració històrica;
- c) treure l'aigua d'una zona humida;
- d) treure fora d'un territori;
- e) portar i afegir oficialment;
- f) gent que s'instal·la a viure;
- g) malaltia epidèmica;
- h) prova o senyal d'alguna cosa;
- i) territori format per diversos pobles;
- j) ocupar de nou un lloc.

37. Comprensió global (tria el millor títol)

- A) “Castellans i aragonesos al segle XX”
- B) “Per què el valencià arrela al Baix Segura”
- C) “Com fer un escut amb barres”

38. Indica si l'oració és vertadera o falsa V/F, i corregeix-la si és fals

- a) Jaume II incorpora el Baix Segura al Regne de València l'any 1304. (V)
- b) Els repobladors cristians parlaven només aragonés. (F → també castellà i sobretot català)
- c) Oriola va ser la capital del Regne de València. (F → segona ciutat més important; capital: València)
- d) El canvi cap al castellà comença al segle XVII. (V)

39. Llig el text d'aquest apartat “El valencià de la Vega Baixa com a llengua fundacional” i Contesta les següents preguntes amb respostes breus:

- a) Qui conquesta Oriola a mitjan segle XIII?
- b) Quin percentatge de repobladors eren catalans segons Enric Guinot?
- c) Què indiquen les quatre barres als escuts?

40. Ordena aquesta línia del temps (ordena 1–5)

☐	Document conservat a l'Arxiu d'Oriola que diu: “los de Múrcia parlen castellà e los de Oriola valencià...”.
☐	Expulsió moriscos del Regne de València.
☐	Jaume II incorpora la Governació d'Oriola (que correspon a tota la comarca de la Vega Baixa) al Regne de València.
☐	Crònica de Muntaner que diu: “Múrcia, Oriola, Elx, Guardamar, Alacant i Cartagena foren poblades principalment de catalans i que allí “parlen el més bell catalanesc del món”
☐	Crònica de Vicià que diu: “En Orihuela y su tierra siempre se ha guardado la lengua catalana...”

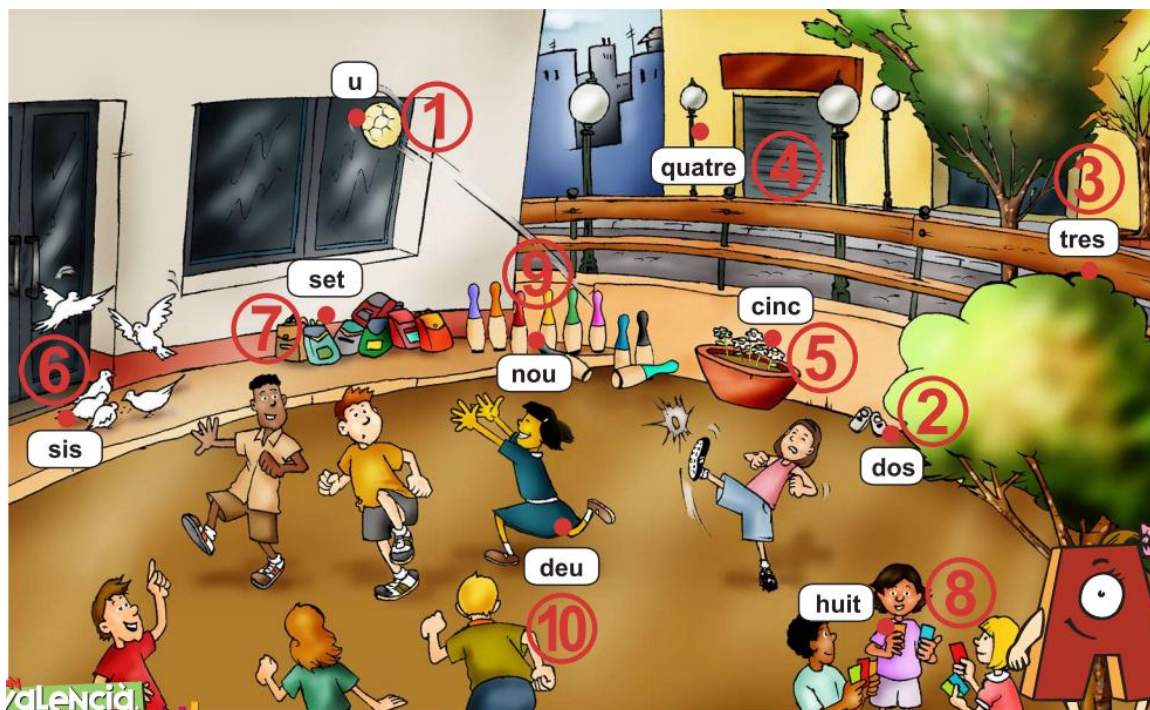
3

Mesurem el temps

Tema 3: Mesurem el temps

1. Vocabulari

1.1. Els números

Recorda i aprén:

1. U	9. Nou	17. Dèssset/Disset	30. Trenta
2. Dos	10. Deu	18. Díhuit /Divuit	40. Quaranta
3. Tres	11. Onze	19. Dènou/Dinou	50. Cinquanta
4. Quatre	12. Dotze	20. Vint	60. Seixanta
5. Cinc	13. Tretze	21. Vint-i-un	70. Setanta
6. Sis	14. Catorze	22. Vint-i-dos	80. Vuitanta
7. Set	15. Quinze	23. Vint-i-tres	90. Noranta
8. Huit/Vuit	16. Setze	24. Vint-i-quatre	100. Cent

La Regla del DUC

La regla del DUC diu que posem guionet entre les decenes (D) i les unitats (U), i entre les unitats i les centenes (C). Per exemple:

vint-i-dos	cinc-cents / cinc -centes
trenta-tres	sis-cents / sis-centes
quaranta-cinc	set-cents / set-centes
dos-cents / dues-centes	huit-cents / huit-centes
tres-cents / tres-centes	nou-cents / nou-centes
quatre-cents / quatre-centes	mil

1. Escriu el número que falta:

10, 20, _____, 40, 50, 60

50, 55, 60, _____, 70, 75

20, 22, 24, 26, _____, 30

87, 88, _____, 90, 91, 92

2. Suma els números i escriu:

Quants anys té? Quants anys té? Quants anys té? Quants anys té?

9¹ 2¹ 5¹
6

7² 5² 2²
6

8⁶ 0³ 4³
3

9¹ 2¹ 5¹
6

Trenta-dos

3. Llegiu en veu alta els preus següents:

a) 16 euros: _____

b) 27 euros: _____

c) 0,5 euros: _____

d) 49 euros: _____

e) 602 lliures: _____

f) 3.717 lliures: _____

g) 58.223 lliures: _____

h) 465.772 lliures: _____

i) 1.864.316 lliures: _____

j) 22.442.019 lliures: _____

4. Bingo

Del zero al nou.....

Del deu al dènou.....

Del vint al vint-i-nou.....

Del trenta al trenta-nou.....

Del quaranta al quaranta-nou..

1.2. L'hora

1.2.1. Tens hora?

9.00 h: són les nou del matí

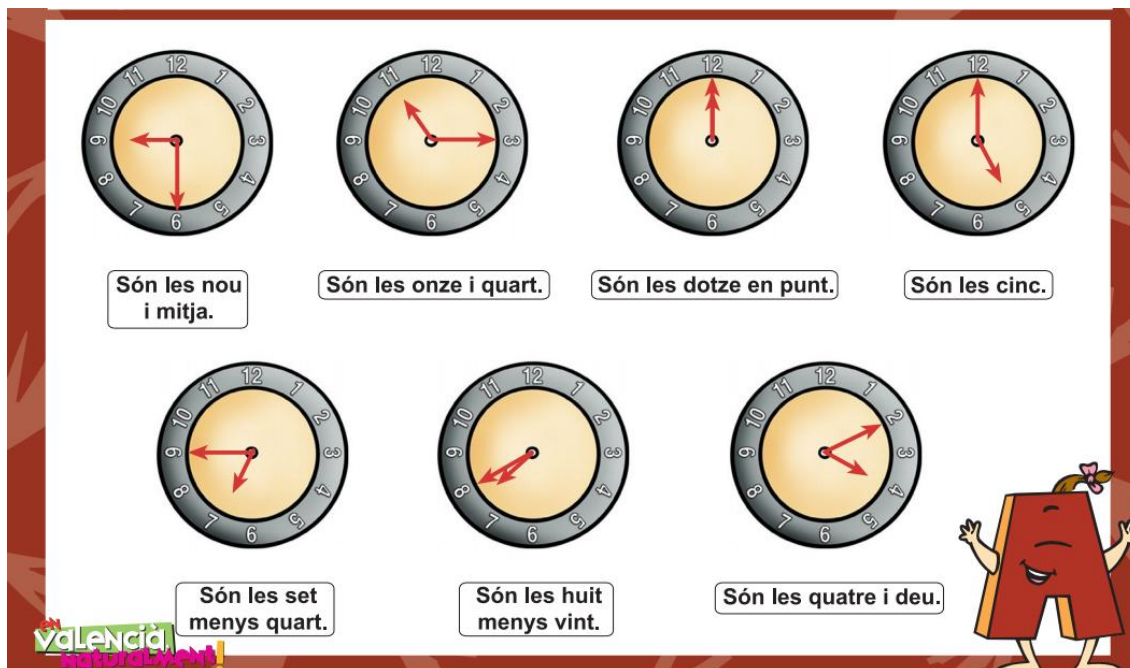
9.30 h: són les nou i mitja

9.10 h: són les nou i deu

9.15: són les nou i quart

9.45: són les deu menys quart

9.50: són les deu menys deu

5. Quina hora és?

a. 11.30 h: són les onze i mitja

b. 14.15 h: _____

c. 12.20 h: _____

d. 07.45 h: _____

e. 23.25 h: _____

f. 16.00 h: _____

g. 21.35 h: _____

h. 10.05 h: _____

i. 22.50 h: _____

j. 00.40 h: _____

Quina hora és, per favor?

¿Qué hora es, por favor?

Quelle heure est-il s'il vous plaît?

What time is it, please?

Che ore sono, per cortesia?

Wie spät ist es, bitte?

عفوًا، كم الساعة من فضلك؟

請問，現在幾點？

Són les dues

Son las dos

Il est deux heures

It's two o'clock

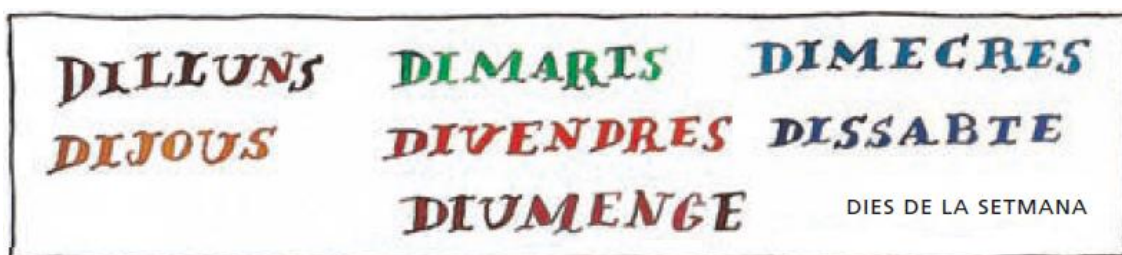
Sono le due

Es ist zwei Uhr

الساعة الثانية

兩點

5.2.2. Els dies de la setmana

6. Contesteu aquestes preguntes

a) A quina hora obrin? (08.30 h)

b) Quin horari fas? (de 13.45 h a 16.50 h)

c) A quina hora s'acaba la pel·lícula? (12.30 h)

d) A quina hora arriba el tren? (17.15 h)

e) I més tard? (18.15 h, 19.15 h i 20.15 h)

5.2.3. Divisió del temps

després-ahir	el capvespre
ahir	el dia
anit	la nit
hui / avui	el quart
demà	la quinzena
després-demà	el segle
cap d'any	la setmana
any nou	el cap de setmana
l'endemà	a mitjan
l'alba	abans
l'any	adés
l'any bixest / any de traspàs	aviat / prompte
enguany	de seguida

7. Completeu ajudant-vos de les paraules següents:

ahir, hui (avui), demà

GENER
6

GENER
7
dilluns _____

GENER
8

_____ va ser _____

dia _____

_____ és dilluns dia set

_____ serà _____

dia _____

Abans, ara, després

17:55

17:56

17:57

8. Relacioneu amb fletxes els mots de les dues columnes:

després-ahir

ahir

hui

demà

després-demà

dijous

divendres

diumenge

dimecres

dissabte

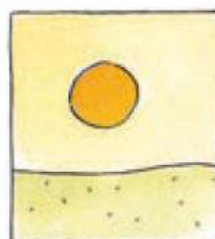
5.2.4. Les parts del dia

EL MATÍ

EL MIGDIA

LA VESPRADA

A POQUETA NIT

LA NIT

LA MATINADA

9. Completeu les frases següents:

1. De l'alba fins al migdia és el mati
2. Des de mitja nit fins a l'alba és la _____
3. Des que comença a pondre's el sol fins que es fa fosc és _____
4. Del migdia fins que comença a pondre's el sol és _____
5. Des que es fa fosc fins a la mitja nit és _____

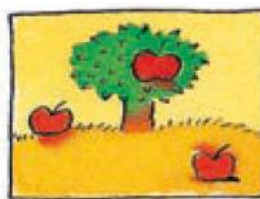
5.2.5. Els mesos de l'any i les estacions

L'HIVERN

LA PRIMAVERA

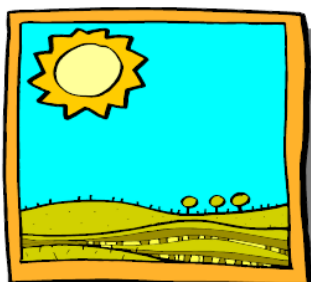
L'ESTIU

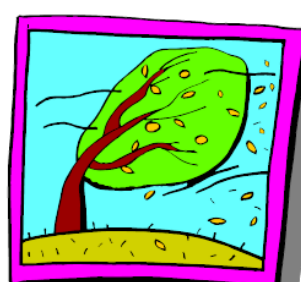

LA TARDOR

Els mesos de l'any			Les estacions
gener	maig	setembre	primavera
febrer	juny	octubre	estiu
març	juliol	novembre	tardor
abril	agost	desembre	hivern

10. Quina estació de l'any és?

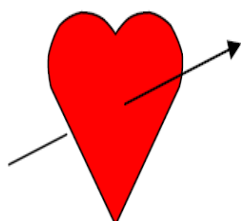
11. Quins mesos de l'any es relacionen amb els números següents?

3: març 7: _____
 5: _____ 9: _____
 6: _____ 12: _____

12. Escriuiu en lletra les dates següent tot canviant el número del mes pel nom:

03/01/1999:	07/08/1080:
14/02/1486:	30/10/1616:
22/04/1972:	09/11/1717:

13. Relacioneu cada imatge amb el mes de l'any (pot haver-n'hi més d'un per imatge)

14. Completa la setmana

Dilluns, dimarts, _____, dijous, _____, dissabte, _____.

15. Quin és el següent?. Escribe el dia següent:

- Dimarts → _____
- Dijous → _____
- Dissabte → _____

16. Escribe en lletra els mesos de l'any i ordena'ls correctament:

- 06, 01, 03, 02, 05 → _____

17. Estacions i imatges. Relaciona:

estiu

hivern

tardor

primavera

18. Les parts del dia. Relaciona cada hora amb la part del dia:

- 7:00 → _____
- 13:30 → _____
- 18:00 → _____
- 22:00 → _____
- 00:00 → _____

19. Calendaris personals. Escribe el teu aniversari. Escribe els números en lletra:

“El meu aniversari és el _____ de _____.”

20. Els números i els dies. Escriu amb lletres els números:

- 1 → _____
- 5 → _____
- 12 → _____
- 20 → _____
- 31 → _____

21. Dates. Escriu en valencià:

- 03/04 → el _____ d' _____
- 15/08 → el _____ d' _____
- 25/12 → el _____ d' _____

22. Verdader o fals

- Gener és un mes d'estiu. (____)
- La vesprada és abans del matí. (____)
- El diumenge és l'últim dia de la setmana. (____)

23. Articles correctes. Posa l'article (el, la, l'):

• _____ dilluns	• _____ abril
• _____ estiu	• _____ nit
• _____ hivern	

24. Apostrofació. Escriu correctament amb apòstrof:

- (el) abril → _____
- (de) hivern → _____
- (a) estiu → _____

25. Singular i plural. Passa a plural:

- El dilluns → _____
- El matí → _____
- La vesprada → _____
- El dissabte → _____

26. Gènere. Indica si és masculí (M) o femení (F):

- Dia → ____
- Nit → ____
- Migdia → ____
- Vesprada → ____
- Estiu → ____

27. Possessius. Completa amb el possessiu (el meu / la meua / els meus / les meues):

- a) _____ dilluns tinc valencià.
- b) _____ mes preferit és agost.
- c) _____ nits preferides són les de Nadal.
- d) _____ estació preferida és la tardor.

28. Oracions amb possessius i família. Escriu 3 oracions amb dies i família.

Exemple: "El dilluns el meu pare treballa."

29. Números i plural. Transforma:

- 1 dilluns → _____ dilluns
- 2 estacions → _____
- 3 nits → _____
- 5 mesos → _____

30. Escolta i completa. Sent el text que llegirà el professor i contesta les preguntes Mòdul 1 Tema 03 Audio 01:

- a) A on va dilluns i dimecres? → _____
- b) Amb qui ix el dissabte? → _____
- c) Quina estació no li agrada? → _____
- d) Què fa a la biblioteca? → _____
- e) Què fa de vegades a la vesprada? → _____
- f) Què fa amb els amics el dissabte a la nit? → _____

31. Escolta i marca. Sent el text que llegirà el professor i marca la resposta correcta Mòdul 1 Tema 03 Audio 02:

- a) A quina hora juga a pàdel? (3 / 6 / 8)
- b) Amb qui juga? (pare / germà / amic)
- c) Quin dia juga a pàdel? (divendres / dissabte / diumenge)
- d) Quants sets juguen de vegades? (dos / tres / quatre)
- e) On esmorza el diumenge? (a casa / en un bar / al gimnàs)

32. Escolta i ordena. Sent el text que llegirà el professor i ordena les activitats Mòdul 1 Tema 03 Audio 03:

- ☐ Estudiar valencià a la biblioteca
- ☐ No fa res; es queda a casa
- ☐ Anar al cinema amb un amic
- ☐ Fer una passejada pel parc
- ☐ Sopar amb la família
- ☐ Anar a comprar al supermercat
- ☐ Anar al gimnàs

33. Escolta i contesta. Mòdul 1 Tema 03 Audio 04.

- a) Com es diu? _____
- b) Quin és el seu dia preferit? _____
- c) Quin és el seu mes preferit? _____
- d) Quina estació li agrada més? _____

35. El calendari. Mira el calendari de març i contesta:

- a) Quin dia de la setmana és el 19 de març? _____
- b) Quin és el primer diumenge? _____
- c) Quins dies hi ha de divendres en aquest mes? _____

36. Estacions i accions. Completa les frases:

- A l'hivern _____ (fer fred).
- A l'estiu _____ (anar a la platja).
- A la tardor _____ (caure les fulles).
- A la primavera _____ (florir les flors).

37. Text i números

"El 12 de juny és l'aniversari del meu germà. El 25 de desembre celebre el Nadal amb la família. El 1 de gener és Any Nou."

Preguntes:

- a) Quin dia és l'aniversari del germà? _____

- b) Quin dia celebren Nadal? _____
c) Quin dia és Any Nou? _____

38. Frases lliures. Escriu:

a) Una frase amb el teu dia preferit.

b) Una frase amb el teu mes preferit.

c) Una frase amb la teua estació preferida.

d) Una frase amb una part del dia i una activitat.

39. Escriu un diàleg curt

Exemple:

A: Quin dia és hui?

B: Hui és dilluns.

Escriu un diàleg semblant amb 5 intercanvis.

40. Preguntes i respostes en parelles:

- Quin dia és hui?
- Quin dia era ahir?
- Quin dia serà demà?
- Quin és el teu número preferit?

2. Gramàtica

2.1. Excepcions en l'apostrofació

L'apòstrof és un signe gràfic que posem per indicar que elidim (és a dir, no pronunciem) una vocal en contacte amb una altra. No totes les elisions que fem quan parlem es representen gràficament. De fet només s'apostrofen: l'article determinat singular (*el* i *la*), la preposició *de*, i els pronoms febles. Regla general: *el*, *la* i *de*. s'apostrofen sempre davant de vocal. Ex.: *l'hivern*, *l'oficina*, *d'estiu*, etc.

EL		Vocal			
	+		→	L'	L'escola, l'hivern,
LA		h muda			l'oficina, l'estiu...

Excepcions

- El / la no s'apostrofen quan el mot següent comença amb *i* consonàntica. Ex.: *el iode*, *la hiena*.
- L'article femení *la* no s'apostrofa quan la paraula següent comença per les vocal *i* (*hi*) i *u* (*hu*) àtones. Ex.: *la idea*, *la universitat*, però *l'illa*, *l'única*, etc.

LA	+	i, hi àtones u, hu	→	LA	<i>la ubicació</i> , <i>la unió</i> , <i>la il·lusió</i> , <i>la història</i> , <i>la ucraïnesa</i> ...
----	---	--------------------------	---	----	--

41. Escriviu en singular les paraules següents, tenint en compte les apostrofacions:

1. les estacions: l'estació	11. les hamaques: _____
2. les històries: _____	12. les urnes: _____
3. les úniques: _____	13. les impureses: _____
4. les articulacions: _____	14. els autobusos: _____
5. els avantpassats: _____	15. les eines: _____
6. les adreces: _____	16. les hipoteques: _____
7. els esperits: _____	17. les índies: _____
8. les intuïcions: _____	18. les ànimes: _____
9. els ídols: _____	19. els ulls: _____
10. els espectadors: _____	20. les orelles: _____

42. Escriviu els articles corresponents a cada paraula:

1 _____ món	8 _____ institut	15 _____ àvia
2 _____ hotel	9 _____ infermera	16 _____ cadira
3 _____ amic	10 _____ taula	17 _____ illa
4 _____ hora	11 _____ bicicleta	18 _____ armari
5 _____ ocasió	12 _____ cine	19 _____ televisió
6 _____ espia	13 _____ humor	20 _____ ungla
7 _____ independència	14 _____ universitat	21 _____ heroi

43. Escriuiu en singular les paraules següents, tenint en compte les possibles apostrofacions.

1 Les estacions: l'estació	11 Les il·luminacions: _____
2 Les imitacions: _____	12 Les humoristes: _____
3 Les humiliacions: _____	13 Les inhumacions: _____
4 Les articulacions: _____	14 Els angles: _____
5 Els amics: _____	15 Les espentes: _____
6 Les àguiles: _____	16 Les imatges: _____
7 Els ànecs: _____	17 Les ingratituds: _____
8 Les intuïcions: _____	18 Les estores: _____
9 Els iglús: _____	19 Els engonals: _____
10 Els especialistes: _____	20 Els estornells: _____

2.2. Verb tenir / verb haver-hi

<i>Present d'indicatiu</i>	<i>Verb haver-hi</i>
Tenir tinc tens té tenim teniu tenen	Present: hi ha (<i>Hi ha dos alumnes a l'aula</i>). Imperfet: hi havia (<i>Abans hi havia sol</i>). Furur: hi haurà (<i>Hi haurà canvis demà</i>). Condiciona: hi hauria (<i>De segur que hi hauria molta gent esperant la directora</i>).

44. Completeu els buits amb les formes verbals corresponents:

- Maria _____ (TENIR) moltes ganes que vages a vore-la.
- Demà _____ (HAVER-HI) una manifestació molt important.
- Jo avui _____ (TENIR) molta faena i per això no puc anar amb tu al cinema.
- Joan i Lluís _____ (TENIR) molt de mal de cap perquè treballen moltíssim.
- Ahir _____ (HAVER-HI) molta gent a la platja d'Altea, com que feia tanta calor!
- Tu _____ (TENIR) el meu bolígraf roig? Es que no el trobe enlloc.
- Pere, Marina i jo _____ (TENIR) molta fam perquè no ens n'anem ja a dinar?
- Avui _____ (HAVER-HI) molt de trànsit per l'autovia que va a Elx.
- Vosaltres _____ (TENIR) els cabells molt llargs.

3. Compresió Oral

45. Escolta l'àudio següent i tria l'opció correcta. Només hi ha una resposta correcta per a cada pregunta.

1. Com se sentia Arnau quan vivia a Suècia?

- A) A gust amb el clima i el paisatge
- B) Tranquil i sense enyorança
- C) Molt sol però acostumat al fred
- D) Insatisfet per l'oratge i la distància
- E) Content amb la rutina diària

2. Segons Lola, per què a voltes no poden fer excursions els dissabtes?

- A) Perquè no sempre és fàcil que tothom estiga disponible
- B) Perquè no tenen diners per a pagar el transport
- C) Perquè s'han apuntat a altres cursos
- D) Perquè només les fan si fa bon oratge
- E) Perquè no tenen ganes de caminar tant

3. Quin tipus d'activitats fa l'ajuntament per als veïns?

- A) Només activitats per a gent major
- B) Propostes d'oci nocturn
- C) Accions solidàries i voluntariat
- D) Activitats diverses, algunes gratuïtes i altres de pagament
- E) Tallers exclusius per a joves

4. Quines activitats ofereix l'ajuntament que cal pagar?

- A) Teatre i natació
- B) Classes de ball i cuina
- C) Ceràmica i pintura
- D) Ball i ioga
- E) Cap, totes són gratuïtes

5. Per què els tallers de ball són molt populars?

- A) Perquè es fan a l'aire lliure
- B) Perquè són curts i entretinguts
- C) Perquè ajuden a perdre pes
- D) Perquè tenen molta demanda
- E) Perquè estan subvencionats

6. Quina decisió pren Arnau després de parlar amb Lola?

- A) Que es quedarà a casa descansant
- B) Que vol fer una activitat amb ella
- C) Que s'apuntarà al curs de pintura
- D) Que tornarà a patinar en diumenge
- E) Que estudiarà en línia

7. Per què Arnau no pot tornar a patinar com abans?

- A) Perquè no troba els patins
- B) Perquè ara viu massa lluny
- C) Perquè no sap si té temps
- D) Perquè no hi ha pista de patinatge
- E) No és ell, sinó Lola qui ha deixat de fer-ho

8. Com reacciona Arnau quan Lola li parla de la seua lesió?

- A) Li diu que ha de deixar de fer esport
- B) Fa broma sobre l'accident
- C) Empatitza perquè li va passar una cosa similar
- D) Li recomana fer-se proves mèdiques
- E) Canvia de tema ràpidament

9. Què proposa Lola a Arnau per al dia següent?

- A) Anar a ballar al centre social
- B) Fer una excursió pel camp
- C) Assistir junts a una classe de ioga
- D) Esmorzar amb la colla al parc
- E) Veure una pel·lícula clàssica

10. A quina hora han quedat per a fer l'excursió?

- A) A les nou del matí
- B) A les onze en punt
- C) A les deu i mitja
- D) A les dotze menys quart
- E) A les deu clavades

Exercici 2 de l'examen d'A2 d'octubre de 2022

<https://jqcv.gva.es/va/nivell-a2>

4. Compresió Escrita

46. Llig aquests textos d'un fullet turístic sobre la localitat d'Oriola. Relaciona cada text amb un dels títols que et proposem més avall. Tin en compte que hi ha dos textos que no es corresponen amb cap títol. Després contesta a les preguntes que hi ha a la pàgina següent:

- a) Per a vindre per carretera des d'Alacant es pot triar entre autovia, carretera nacional o autopista de peatge. L'estació intermodal combina el tren d'alta velocitat, els trens de mitjana i llarga distància, l'estació d'autobusos i la parada de taxis. A més, estem només a mitja hora de l'aeroport de l'Altet i del port d'Alacant.
- b) Oriola disposa d'una variada oferta cultural: un total de huit museus de temàtica diversa —des de la divulgació científica fins a l'arqueologia i les belles arts— que se sumen a set monuments declarats béns d'interés cultural.
- c) Al llarg de l'any, quatre esdeveniments marquen el calendari festiu d'Oriola: les festes de Sant Antoni al gener, les festes de Moros i Cristians pel juliol (d'interés turístic autonòmic), les festes de la Mare de Déu de Montserrat el 8 de setembre i, sobretot, la Setmana Santa, declarada d'interés turístic internacional.
- d) La Ruta Miguel Hernández és un itinerari pel centre històric de la ciutat que recorre els llocs més rellevants en la vida i la trajectòria del poeta, els quals estan assenyalats amb una placa. A més, es pot visitar la casa on va viure el poeta, reconvertida en museu d'entrada gratuïta.
- e) La cuina d'Oriola incorpora plats amb productes de la nostra horta: putxero amb pilotes, arròs amb crosta, paella, guisat de titot... No oblidem tampoc el peix de la nostra costa i els embotits. A més, com a poble de passat àrab, Oriola ofereix una gran varietat de dolços.
- f) Oriola és coneguda també per la seua ubicació costanera: setze quilòmetres de cales i platges d'arena fina i un clima benigne durant tot l'any atrauen esportistes i turistes de tot arreu.
- g) El transport públic proporciona un espai urbà més sa i de major qualitat. Per això, Oriola disposa d'una xarxa d'autobusos urbans que connecten els punts principals de la ciutat i, a més, uneixen el nucli urbà amb la platja.

	LLETRA
11. Menjar a la nostra ciutat.	
12. Moure's per Oriola.	
13. La ciutat del poeta.	
14. La cultura a Oriola.	
15. Com puc arribar a Oriola?	

(Exercici 3 de l'examen d'A2 de maig de 2017: <https://jqcv.gva.es/va/nivell-a2>)

1. Quin mitjà de transport no forma part de l'estació intermodal d'Oriola?

- A) Metro subterrani
- B) Tren de llarga distància
- C) Tren d'alta velocitat
- D) Estació d'autobusos
- E) Parada de taxis

2. Quin tipus de patrimoni es conserva a Oriola, a banda dels museus?

- A) Parcs naturals protegits
- B) Conjunts arquitectònics romans
- C) Monuments reconeguts com a béns culturals
- D) Muralles medievals
- E) Castells i fortificacions

3. Per què es considera la Setmana Santa una festa rellevant a Oriola?

- A) Perquè sempre coincideix amb altres celebracions
- B) Perquè és la més antiga de la ciutat
- C) Perquè ha estat reconeguda a nivell internacional
- D) Perquè compta amb concerts i espectacles
- E) Perquè és l'única festa religiosa que se celebra

4. Què tenen en comú les festes de Moros i Cristians i la Setmana Santa d'Oriola?

- A) Totes dues són d'origen àrab
- B) Ambdues es fan a la mateixa època
- C) Estan declarades d'interés turístic
- D) Són exclusives de barris rurals
- E) Cap de les dues té desfilades

5. Com es facilita el coneixement de la vida de Miguel Hernández a través de la Ruta?

- A) Amb visites a la biblioteca on llegeix
- B) Amb una sèrie de cartells poètics
- C) Amb plaques explicatives als llocs clau
- D) Amb una obra teatral itinerant
- E) Amb un documental audiovisual

6. Quina és una característica destacada de la gastronomia d'Oriola?

- A) L'ús predominant de carn de caça
- B) La influència de la cuina americana
- C) La combinació de productes de l'horta i el mar
- D) El predomini dels plats vegetarians
- E) La cuina basada en menjar ràpid

7. Per què es pot considerar que Oriola manté una influència de cultures antigues en la seua cuina?

- A) Per l'ús de productes exòtics
- B) Per la presència de sabors asiàtics
- C) Per la varietat de dolços d'origen àrab
- D) Per la incorporació de menús internacionals
- E) Per la imitació de receptes gregues

8. A qui pot resultar especialment atractiva la zona de costa d'Oriola?

- A) A la gent aficionada a l'esquí
- B) A les persones que busquen turisme d'interior
- C) A esportistes i visitants que busquen bon clima i platges
- D) A comerciants i empresaris del centre històric
- E) A excursionistes de muntanya

9. Quina utilitat principal té el transport urbà d'Oriola segons el text?

- A) Enllaçar barris antics amb zones comercials
- B) Reduir l'ús de vehicles privats al camp
- C) Millorar la connexió entre ciutat i platja
- D) Fer rutes escolars diàries
- E) Traslladar mercaderies

10. Quina afirmació resumeix millor el valor turístic d'Oriola segons el conjunt del text?

- A) És una ciutat industrial amb bones comunicacions
- B) S'hi poden practicar esports d'aventura
- C) Combina cultura, gastronomia, mar i tradició
- D) Només atrau turistes durant l'estiu
- E) Destaca pel seu entorn rural i agrari

5. Expressió escrita

47. Tria una d'aquestes opcions i fes una redacció de 60-80 paraules:

- **L'amistat:** Com definiries la paraula “amistat”? Per a tu, els amics són importants? Quines són les qualitats que t'agrada tenir els teus amics? Què fas normalment amb els teus amics? Creus a l'amistat per a tota la vida? Creus que no hi ha res com els amics que fas a la infància? Conserveu amics de quan eres petit?
- **Èxit i fracàs:** Com descriuries una persona amb èxit? Creus que és difícil ser una persona amb èxit? Penses que les persones amb èxit són felices? Creus que l'èxit d'una persona depèn dels diners que guanya? Creus que vivim en una societat obsessionada amb l'èxit? Penses que aconseguir l'èxit depèn de vegades també de la sort? Creus que ser una persona d'èxit és sinònim de convertir-te en algú famós? Què és per a tu el fracàs?

This image shows a full page of blank white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a template for writing or drawing. There are no margins, text, or other markings on the paper.

6. Expressió Oral

48. Monòleg: Prepara les respostes sobre els temes següents:

Tria un tema i parla entre 3-4 minuts:

A. El temps lliure

- Quines són les activitats d'oci que més t'agraden?
- Acostumes a fer-les a soles o en companyia? Amb qui?
- Tens alguna afició que practiques regularment (esport, música...)?
- En general, prefereixes les aficions a l'aire lliure o a cobert?
- Quant de temps al dia dediques a les aficions? I a la setmana?

B. Famosos

- T'agradaria arribar a ser famós? Per què t'agradaria ser famós?
- Què és per a tu ser famós?
- En què seria diferent la teua vida si fossis famós? Penses que seria molt diferent? Si fores cèlebre, series dels que volen ser el centre d'atenció o voldries passar desapercebut?
- Has conegut o coneixes algú famós? Què vas fer quan vas conèixer aquesta persona coneguda?
- Qui diries que és la persona més famosa del teu país? Per què?
- T'interessen les revistes i programes del cor? Creus que viuríem en un món millor si no existiren aquest tipus de revistes ni programes?
- A quina persona famosa t'agradaria conèixer?
- Si poguessis passar un dia amb algú famós, què faries?
- Creus que les persones famoses tenen dret a la privadesa?
- Quins són els avantatges i desavantatges de la fama?

49. Diàleg: En aquest exercici mantindràs una conversa amb un altre aspirant. Un de vosaltres interpretarà la persona A i l'altre la persona B.

Trieu un d'aquests diàlegs i parleu entre 3-4 minuts:

■ Intercanvi de cases:

PERSONA A

Vius en una casa de camp enmig de la muntanya i has decidit participar en un intercanvi de cases per a les vacances. Hui tens una reunió amb la persona B, que està interessada a intercanviar la casa amb tu. Descriu la teua casa i fes preguntes sobre la casa de la persona B.

PERSONA B

Vius en un àtic al centre de la ciutat i has decidit participar en un intercanvi de cases per a les vacances. Hui tens una reunió amb la persona A, que està interessada a intercanviar la casa amb tu. Descriu la teua casa i fes preguntes sobre la casa de la persona B.

■ Noces d'or

Els seus pares compleixen 25 anys de casats i vosté organitzarà una petita festa sorpresa amb els seus germans.

L'examinador n'és el germà. Parli amb ell seguint aquestes indicacions

PERSONA A

- Pensa que és millor regalar als seus pares un viatge a l'estranger;
- pensa que és millor fer una celebració en gran i convidar a 300 persones
- Pensa que és millor contractar un càterring per al menjar
- Pensa que és millor fer una cerimònia religiosa

PERSONA B

- Pensa que és millor regalar als seus pares un viatge a pel país;
- pensa que és millor fer una celebració íntima i convidar només als familiar propers.
- Pensa que és millor anar a un restaurant o preparar el menjar a casa
- Pensa que és millor fer una cerimònia civil

50. Diàleg

1) A la taquilla del cinema

- Persona A (taquiller/a): Tens 3 sessions per a una mateixa pel·li: 17:00 (de vesprada), 19:30 (de nit primerenca), 22:00 (nit). Preus: 7 € normal, 5 € dimecres. Pregunta: quantes entrades? Quin dia? Seieu junts?
- Persona B (client/a): Vols entre 2 i 4 entrades per a amics. Preferixes no massa tard i seure junts. Pots dt, dc o dj. Teniu pressupost de 20–25 €.

Tasca: En 8 minuts, decideix quin dia, quina sessió i quantes entrades (practica números i diners).

Condicions: Si és dimecres, recorda el descompte; si sou 3 o 4, comprova el pressupost.

Tancament: El/la taquiller/a repeteix la reserva final (dia, hora, nombre d'entrades i preu total).

2) Demanar hora al centre de salut (dies, hora i mesos)

- Persona A (administratiu/va): Cites disponibles aquest mes:
 - Dl 08:45 / 11:15
 - Dt 16:00 / 17:30
 - Dj 09:30 / 12:00
 - Dv 18:00
 Pregunta: “Per a quin dia del mes i a quina hora?” Repeteix la informació amb claredat.
- Persona B (pacient): Necessites cita abans del dia 20 d'aquest mes. Pots de matí; de vesprada només dimarts. Preferixes abans de les 12 si és de matí.

Tasca: En 8 minuts, acordar una data (dia del mes) i una hora. Condicions: Confirma parts del dia (“de matí o de vesprada?”) i repeteix l'hora (ex. “a les nou i mitja”).

Tancament: B confirma: “La meua cita és el (dia) a les (hora), de (matí/vesprada).”

3) Escapada segons l'estació (mesos, estacions i horaris)

- Persona A (agent de turisme): Proposes plans diferents segons estació:
 - Primavera (març–maig): Ruta a les 10:00, dinar a les 13:30, museu a les 16:00.
 - Estiu (juny–agost): Platja de matí 09:30, siesta a les 15:00, passeig a les 20:00.

- Tardor (set.–nov.): Mercat a les 10:00, parc a les 12:00, cafè a les 17:00.
- Hivern (des.–feb.): Museu a les 11:00, xocolata a les 16:30, cinema a les 19:00.
- Persona B (client/a): Tria un mes concret i digues què preferixes (matí o vesprada, activitats tranquil·les o actives). Tens només 1 dia i 3 hores lliures. Vols 2 activitats.

Tasca: En 8 minuts, elegiu l'estació i el mes, 2 activitats compatibles i els horaris exactes.

Condicions: Respectar la franja de 3 hores i l'horari de cada activitat. Practicar “al març / al juliol / a l'hivern...”

Tancament: A fa un itinerari final (ex. “Dissabte 10:00–13:00: mercat + parc, a la tardor (octubre)”).

4) Canvi de torns al supermercat (dies, hores, parts del dia)

Rols oposats/complementaris

- Persona A (encarregat/ada): Necessites cobrir 2 torns esta setmana. Vols puntualitat i prefereixes matins.
- Persona B (empleat/ada): Estudies dimarts i dijous de 18:00 a 20:00. No pots dissabte. Preferixes torns de 4 hores, millor de matí. Necessites 8 hores totals.

Tasca (8'): Acordeu **dos torns** (dies i hores exactes) que sumen **8 hores** i que respecten les limitacions.

Condicions: Practiqueu com dir l'hora (**i quart, i mitja, menys quart**), confirmeu **parts del dia i dies de la setmana**.

Tancament (1'): Cada persona repeteix el **calendari final**: “Treballaré **dilluns de 07:30 a 11:30 i dijous de 10:00 a 14:00**.”

7. El Valencià de la Vega Baixa: La Toponímia

Els topònims són els noms que posem als llocs: el nom que posem a un poble, a un riu, a una muntanya, a un barri, a un carrer, a una plaça, a un cap...

A la Comarca de la Vega Baixa o Baix Segura hi ha molts topònims d'origen valencià. A continuació et posem només uns quants:

És veritat que estan escrits en l'ortografia del castellà: La Zenia (la Sénia), Torre de Embergones (Torre d'en Vergonyes), El Bañet (el Banyet), però és indiscutible que són valencians. En algun cas, el pas del temps n'ha transformat l'aspecte: el més conegut és el barri del Rabaloched'Oriola. Esta paraula prové de raval Roig, un antic barri fora de les muralles medievals d'Oriola que potser tenia les cases d'este color. També hi ha un raval Roig en la ciutat d'Alacant.

50. Pregunta guia: Què és un topònim? Escribe 3 exemples del teu entorn (poble, barri, platja...).

51. Vocabulari clau (relaciona)

topònim,	a) barri fora de la ciutat medieval;
comarca,	b) nom d'un lloc;
raval,	c) territori amb diversos municipis;
muralla,	d) construcció defensiva antiga;
cap (geogràfic).	e) punta de terra que entra a la mar.

52. Comprensió global (tria el millor títol)

- A) “Com escriure amb accent”
- B) “Els noms dels llocs a la Vega Baixa”
- C) “La història dels cognoms”

53. V/F i corregeix si és fals

- a) A la Vega Baixa hi ha topònims d’origen valencià.
- b) “La Zenia” ja està en valencià estàndard.
- c) “Rabaloche” prové de “raval Roig”.
- d) “Cap” vol dir “capítol” en toponímia.

53. Escriu aquests topònims com si s’escriviren en la forma estàndard valenciana:

- La Zenia → _____
- Torre de Embergoñes → _____
- El Bañet → _____
- Rabaloche → _____

54. Completa amb el / la / l’ / els / les i passa a plural o al singular:

- a) _____ Sénia → _____
- b) _____ Banyet → _____
- c) _____ Raval Roig → _____
- d) _____ barres de l’escut → _____
- e) _____ Alcúdia → _____

55. Possessius (nostre/nostra/nostres). Completa:

- a) _____ comarca té molts topònims valencians.
- b) _____ barri es diu Raval Roig.
- c) A _____ platges hi ha un cap molt bonic.